20 gr.

20 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III. | Nr. 27.

Kraków, niedziela 2 lutego 1941 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnoszeniem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Stuletni pokój.

Europa na przełomie.

Na marginesie mowy Hitlera.

Kraków, 1 lutego.

Kanclerz Rzeszy zabrał przedwczoraj głos, wygłaszając wielką mowę, w której ponownie rozprawił się z wrogami Niemiec i to zarówno z tymi, którzy prowadzą obecnie wojnę jak i z tymi, którzy otwarcie okazują sympatję dla demokracyj.

Także i ta mowa wzbudziła **głośne echo i została przyjęta z wielką uwagą na całym świecie,** a zwłaszcza w Anglji. Już przed wojną w ślad za wywodami kanclerza Rzeszy Niemieckiej postępowały ważne czyny, a po doświadczeniach obecnej wojny, wiele ze słów Hitlera zostanie zamienionych w czyn. Szef rządu brytyjskiego wie dobrze, że **poza temi słowami nie kryją się żadne puste groźby** i jeżeli Hitler ponownie zaznaczył, iż Niemcy nie przespały zimy, lecz zbroiły się, aby pokonać przeciwnika, to

można być przekonanym, że tak faktycznie jest.

Rok temu o tej samej porze próbowano tu i ówdzie komentować wywody niemieckiego Kanclerza Rzeszy i powątpiewać w jego twierdzenia. Ci wszyscy, którzy dali się pouczać tego rodzaju swawolnym komentatorom i godzili się na ich zapatrywania co do wojny i jej przebiegu, później gorzko się rozczarowali. **Francja załamała się!**

W międzyczasie z tamtej strony granicy, przedewszystkiem tam, gdzie przeceniano jeszcze potęgę Wielkiej Brytanji, wystąpiło na jaw niemałe otrzeźwienie. Już nie bagatelizowano słów Hitlera, **a jego wywody traktowano bardzo poważnie.** Tym razem niewiele jest do tłumaczenia w słowach niemieckiego szefa rządu. **Jego wywody nie pozostawiają nic do życzenia, co się tyczy jasności i precyzji.** W czasach wojennych ta szczerość zawiera w sobie wielkie korzyści, także i dla przeciwnika po drugiej stronie frontu, który niezawsze może sobie zdać sprawę z tego, gdzie stoi nieprzyjaciel, co on robi i co myśli.

Agenci i emigranci — okazało się to w ciągu obecnej wojny — niezawsze mówili prawdę, przeważnie

widzieli wszystko tak, jak chciał tego ich rozkazodawca, a nie tak, jak było w istocie.

Usiłuje się przedstawić Niemcy jako osłabione i zmęczone zapasami. Mówiło się, że wystąpiła na jaw dezorganizacja, rywalizacja i brak kierunku, a przedewszystkiem, że trwałość osi pozostawia wiele do życzenia. **To były najwybitniejsze hasła podczas zimy, przy pomocy których operowano w prasie i w radjo nieustannie.** Ale obok tych, którzy sami usiłują budować dla siebie „wioski potemkinowskie", jest w Anglji wiele osobistości, które myślą inaczej a przedewszystkiem **nie ulegają złudzeniom.** Do takich należy m. in. znany dziennikarz angielski **Ward Price.** Stoi on dzisiaj w rzędzie tych, którzy ostrzegają i podnosi przy każdej okazji głos, aby

zwrócić uwagę narodu brytyjskiego i rządu brytyjskiego na ważne błędy.

Do takich błędów należy również także i przekonanie, że Anglja jest w stanie przejść do ofenzywy i to zupełnie niezależnie od wydarzeń wojennych w Afryce północnej, gdzie Anglicy uzyskali częściowo sukcesy. Ward Price ostrzega pewnych marzycieli przed urojeniem, jakoby Anglja mogła przy korzystnych okolicznościach wysadzić wojska na kontynencie i podjąć bezpośrednio walkę z nieprzyjacielem. Ward Price mówi o niemieckiej armji, jako o sieci pająka, w którą muszą się złapać najodważniejsi nawet. Ta sieć pajęcza pokrywa dzisiaj już większą część Europy i **każda próba przerwania jej na któremkolwiek miejscu oznacza samobójstwo.**

Z trudem zorganizowana armja brytyjska nie mogłaby sprostać takiemu eksperymentowi. Jedyną nadzieją, którą żywi także i Ward Price, stanowi czas. Z nim się liczy, on jest tem zaczarowanem słowem, które czaruje niektórych Brytyjczyków.

Hitler nie jest człowiekiem, któryby nie brał pod uwagę każdej możliwości.

W swej mowie zaznaczył on, że każda możliwość jest poważnie rozpatrywana przez kierownictwo Rzeszy tak, **że nieprzyjaciel nie może Niemcom zgotować żadnej niespodzianki.** Także i pomoc Ameryki, której wzmocnienia ciągle domagano się, stanowi przytem ważny czynnik. Kanclerz Rzeszy nie zajmował się dokładnie Ameryką, ale miejsca, w których zajął stanowisko odnośnie do pomocy amerykańskiej, są dość wyraźne i **nie mogą być źle zrozumiane z tamtej strony Oceanu.**

Dochodzi do tego zapowiedź na wiosnę wojny łodzi podwodnych. Hitler wskazuje przytem na sukcesy, które już dotychczas uzyskały niemieckie łodzie podwodne w blokadzie wyspy i w zatapianiu nieprzyjacielskiego tonażu handlowego i wojennego. **Można sobie zatem wyobrazić, jak wielkiem będzie zastosowanie łodzi podwodnych na wiosnę.**

W Anglji wyliczono w ostatnich czasach Hitlerowi rzekomo dokonane błędy. Do błędów tych należało już swego czasu obsadzenie Danji, Norwegji, Holandji i Belgji. Potem jednak nawet najbardziej zaślepieni nieprzyjaciele reżimu narodowosocjalistycznego musieli się przekonać w dalszym ciągu wojny, że

rzekome błędy były wielkiem korzyściami dla zamieszanych w wojnę Niemiec.

Dzisiaj, jak to podkreślił Hitler, norweskie pokłady rudy znajdują się w rękach niemieckich, a Niemcy nie pozwoliły się również odciąć od dowozu nafty.

Żadnej benzyny! Także i to było hasłem, które w międzyczasie straciło na aktualności.

Tak, jak w Niemczech wrogowie narodowego socjalizmu podczas walki o władzę popełnili błąd, nie doceniając ruchu Adolfa Hitlera, tak samo obecnie niektóre demokratyczne państwa ulegają złudzeniom, że Niemcy w istocie rzeczy muszą być słabe po 17 miesiącach wojny. Hitler poruszył także i ten temat, podkreślając, że **nieprzyjacielowi nie chodzi tyle o zniszczenie narodowego socjalizmu, ile o rozbicie całej Rzeszy niemieckiej.** Jako przykład przytoczył on wojnę światową, w której Anglicy mieli również na oku zniszczenie tak dalece innych Niemiec.

Hitler powiedział to zapewne nie ze względów wewnętrzno-politycznych, gdyż spogląda on na zjednoczony naród, ale zaznaczył to, ponieważ w świecie demokracyj panuje ciągle jeszcze mniemanie, że Anglja prowadzi tę wojnę wyłącznie przeciwko narodowemu-socjalizmowi i przeciw włoskiemu faszyzmowi.

Na tem miejscu zbiegają się w mowie kanclerza Rzeszy światowe problemy socjalne z obecną walką o nowy porządek w starej części świata, która nazywa się Europą. Hitler nie omieszkał przedstawić swych celów wojny, które nastawione są na zupełnie nową Europę, na utworzenie nowej aryjskiej rodziny ludów, twórczych Europejczyków, przy wykluczeniu żydowszczyzny.

Tutaj zarysował się już wyraźniej, niż kiedykolwiek przedtem, nowy program,

rzucony przez Hitlera po dokładnem rozważeniu, tak, jak się wyłania z obecnej sytuacji światowej. Jak on zaznaczył, na korzyść ciągle niepokojonej wojnami części świata i jej ludności. Jest to pewnego rodzaju program kolektywny, z którego wyłaniają się tylko poszczególne punkty. Gdy jednak uda się doprowadzić tę wojnę do zwycięskiego zakończenia, **przyjmie on wyraźniejszy kształt i będzie rozbudowany.**

Mapa Europy zmieniła się gruntownie w ciągu ostatnich 17 miesięcy. Rok 1941 przyniesie napewno dalsze zmiany i to zmiany, które nietylko będą miały decydujący wpływ na wynik wojny, ale także i to przedewszystkiem na nowe ukształtowanie kontynentu europejskiego, którego ludy tęsknią do stuletniego pokoju. Pokój ten może im przynieść więcej, niż ostatnie 20 lat, żywiące w sobie zarodki wojny.

Obserwator.

Włochy pod wrażeniem mowy Hitlera.

W całych Włoszech wysłuchano mowy z olbrzymiem napięciem.

(=) **Rzym**, 1 lutego. **Mowa kanclerza Hitlera, transmitowana przez radjo włoskie bezpośrednio z Pałacu Sportowego i wysłuchana przez wszystkich Włochów, władających językiem niemieckim, a zwłaszcza Niemców zamieszkałych we Włoszech z ogromnem napięciem, spotkała się w kołach politycznych we wszystkich swoich szczegółach z żywą aprobatą i niezwykłą sympatją dla kanclerza.**

Podkreślają tu nietylko niezwykle **trafne argumenty przeciwko polityce Anglji,** która jedynie przy pomocy systemu przemocy była w stanie wywalczyć swoje imperjum oraz utrzymać je przez sztucznie wywoływaną przez siebie dezorganizację kontynentu europejskiego, ale także **niezmiernie cięte wywody i drastyczne argumenty na temat zacofanej angielskiej polityki społecznej,** znajdującej się wciąż jeszcze w powijakach, i której pewne poczynania, zrodzone z przymusowej sytuacji wojennej zostały już oddawna prześcignięte przez odnośne instytucje w państwach totalistycznych.

Silne wrażenie wywarło nadto oświadczenie kanclerza Hitlera na temat **olbrzymich, nie dających się z niczem porównać rozmiarów zbrojeń niemieckich, dalej ostrzeżenie pod adresem Stanów Zjednoczonych oraz stwierdzenie kanclerza, że Anglja na każdym kroku gdzie się tylko pojawi będzie atakowana i bita przez Niemcy.**

Radjo włoskie, które już we czwartek wieczór podało komentarze do tego przemówienia stwierdziło, że motywy moralne i historyczne, jakie spowodowały obecną wojnę **są dla Niemiec i Włoch identyczne.** To wszystko co powiedział kanclerz Hitler, **odnosi się również do Włoch.**

Jego wywody na temat polityki zdobywczej Anglji oraz stwierdzenie faktu, że angielskie imperjum światowe może trzymać się tylko przy pomocy gwałtownych metod, są nie do zbicia, podobnie jak i wywody na temat zacofanej polityki społecznej Anglji. Postęp społeczny jest rzeczywiście **jednym z najważniejszych powodów nienawiści Anglji w stosunku do państw totalistycznych.**

Szczególnie znamienne są słowa Hitlera na temat wydarzeń tegorocznych, mających na celu przywrócenie pokoju w świecie przez złamanie Anglji. Wkońcu na specjalne podkreślenie zasługuje pełne i absolutne zaufanie kanclerza Hitlera do narodu włoskiego.

Prasa rumuńska z okazji rocznicy 30-go stycznia.

(=) **Bukareszt**, 1 lutego. **Mowa kanclerza Hitlera wywołała w prasie rumuńskiej bardzo silny oddźwięk.**

I tak dziennik **„Poronca Vremi"** podkreśla w artykule wstępnym, że 8-letnie przywództwo, sprawowane przez Adolfa Hitlera, nadało zupełnie nowe oblicze nietylko Niemcom, ale także reszcie Europy, oraz zapoczątkowało nową epokę historyczną. Adolf Hitler jest reprezentantem nowej idei europejskiej, dzięki której cywilizacja europejska uzyskała nowe źródło żywotne.

Dziennik **„Actiunea"** oświadcza, że żadnemu innemu narodowi w historji nie udało się w tak krótkim czasie wznieść się z upokarzajacej pozycji, spowodowanej takim pokojem, jak pokój wersalski, na najwyższy stopień sławy wojennej.

Dziennik **„Curentul"** podkreśla, że Rumunja jest silnie przekonana, iż swoje prawa może odzyskać tylko u boku Niemiec.

Organizacja Europy niewątpliwem następstwem obecnej wojny.

(=) **Genewa**, 1 lutego. **Verrand Laurent w artykule pt. „Odbudowa Europy", zamieszczonym na łamach „Journal'a", omawia m .in. polityczne znaczenie współpracy niemiecko-francuskej i stwierdza na ten temat, co następuje:**

„My jesteśmy Francuzami, wszystkie zagadnienia, oraz problemy sytuacyjne oceniamy wyłącznie z francuskiego punktu widzenia. Francja jest jednak częścią składową kontynentu europejskiego. Narody europejskie mogły w ciągu wieków prowadzić ze sobą wojny, mogą one jeszcze teraz ze sobą walczyć, niemniej są one odgałęzieniami wspólnego pnia rasowego, zbliżonemi do siebie położeniem geograficznem, historją, obyczajami i tradycjami, wreszcie sztuką i nauką.

Poza obrębem korporacyj w stosunkach wewnętrznych króluje niepodzielnie chaos. To samo da się powiedzieć o stosunkach na nizinie europejskiej Nie wolno sądzić, że jeżeli stosunki niemiecko-francuskie będzie się rozpatrywać w ramach tej europejskiej odbudowy, zamiast puścić je na niebezpieczne wody polityki, uda sie uniknąć wiele niewątpliwych nieporozumień, rozczarowań i komplikacyj, z powodu których należałoby conajmniej wyrazić ubolewanie. **Zorganizowanie kontynentu europejskiego jest nieuniknionem następstwem toczącej się obecnie wojny".**

Aktywność komunistów w Anglji.

(=) **Sztokholm,** 1 lutego. **Według doniesienia „Sunday Express" aktywność komunistyczna w Anglji przybrała poważne rozmiary, wywierając bardzo niekorzystne skutki na produkcję przemysłową.**

Robotnicy, nastrojeni komunistycznie, mszczą się na rządzie za zakaz komunistycznego dziennika „Daily Worker". Policja powzięła odpowiednie kroki zapobiegawcze.

Nietylko jednak komuniści opaźniają tempo pracy przemysłu angielskiego, oświadcza dalej „Sunday Express" organ ministra dla produkcji samolotów, — metody pracy naprzykład w warsztatach marynarki w Devonport **są zupełnie przestarzałe.** Niejednokrotnie robotnicy są zmuszeni sami wyrabiać sobie konieczne narzędzia i marnują swój czas pracy na niepotrzebne rzeczy, jak naprzykład przy fabrykacji śrub. W prodnkcji masowej taka śruba kosztuje 5 pensów, natomiast na wyprodukowanie jej traci się okres pracy, wartości 5 szylingów.

Organizacja w kilku zakładach w Devonport jest poprostu „fantastyczną" — stwierdza w dalszym ciągu wymienione pismo. Robotnicy rozpoczynają swą pracę dopiero po śniadaniu. Na siedmiu robotników sześciu stoi z założonemi rękami, podczas gdy pracuje tylko jeden. W sobotę rozpoczyna się pracę o godzinie 11-tej przedpołudniem czyszczeniem i przyspasabianiem maszyn i dopiero potem przystępuje się do roboty.

Robotnicy zasadniczo odmawiają podejmowania pracy po podwieczorku. Natomiast w niedzielę wszyscy stawiają się punktualnie, aby wykorzystać okazję zarobienia odpowiedniego dodatku za pracę niedzielną. Tempo jednak tej pracy niedzielnej różni się jednak od tempa pracy codziennej. a to w tym sensie, że niedziela uważana jest przecież za dzień święty.

Śmigły-Rydz przybył do Palestyny.

(§) **Bejrut,** 1 lutego. **Jak donoszą z Bejrutu, z Iraku do Palestyny przybył b. naczelny wódz armji polskiej, marszałek Śmigły-Rydz.**

Jak informują po jego ucieczce z Rumunji, Śmigły-Rydz przybył do Istambułu, a następnie zatrzymał się w Ankarze, skąd drogą na Irak odbył dalszą podróż do Palestyny.

Trasy alternatywne dla „Panamerican Airways".

(=) **Nowy Jork,** 1 lutego. Ponieważ samoloty Clippera pomiędzy Nowym Jorkiem i Lizboną były zmuszone często w ciągu ostatnich miesięcy wskutek złych warunków atmosferycznych do zatrzymywania się na Azorach, towarzystwo żeglugi powietrznej „Panamerican Airways" otrzymało zezwolenie na korzystanie do 1 maja z trasy alternatywnej, wprawdzie dłuższej, jednak nastręczającej więcej możliwości do lądowań pomocniczych, mianowicie w Bolama w portugalskiej Gwinei, w Port of Spain na terenie Trinidad i San Juan w Portorico.

Dokonano już na tej trasie lotów próbnych, a w Bolama poczyniono niezbędne przygotowania, umożliwiające lądowanie i zainstalowano aparatury radjowe.

Śmiałe ataki na objekty wojskowe w Anglji.

Berlin, 1 lutego. **Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:**

Jedna z łodzi podwodnych zatopiła 20.000 ton nieprzyjacielskiego tonażu okrętów handlowych.

Samoloty bojowe zwalczały także i wczoraj falowemi atakami ważne ze względów wojennych objekty w Londynie przy użyciu bomb rozpryskujących i zapalających.

Odważnie prowadzone ataki pojedyńcze z najmniejszej wysokości były kierowane na lotniska, place ćwiczeń wojskowych, stanowiska artylerji przeciwlotniczej, kolumny samochodów, urządzenia fabryczne i linje kolejowe w Anglji południowo-wschodniej. Uzyskano przytem wielokrotnie trafienia wśród stojących samolotów bojowych typu Bristol. Na jednym z placów ćwiczeń na północny wschód od Londynu wyleciał w powietrze skład amunicji. Trafienia bombami zniszczyły hale fabryczne na wschód od Cambridge, pod Storgord i Nottingham.

Samoloty bojowe zatopiły w odległości ok. 400 km. na zachód od zatoki Donegal okręt handlowy „Ausvard", pojemności 3.667 to, a na południe od ujścia rzeki Humber mniejszy okręt. Artylerja dalekosiężna wojska lądowego kontynuowała ostrzeliwanie objektów wojskowych w Anglji południowo-wschodniej.

Nieprzyjaciel nie dokonywał nalotów ani na teren Rzeszy ani też na tereny obsadzene. Niemieccy myśliwcy zestrzelili nad Dover pięć a nad Londynem 7 brytyjskich balonów zaporowych. Jeden samolot niemiecki zaginął.

Sprzeczności o Kanadzie.

Nowy Jork, 1 lutego. **Podczas gdy wysoki komisarz dla Kanady, Massey, oświadczył ostatnio w Londynie, że dominjum to stało się wielkim arsenałem pracując niezwykle produktywnie w dziale dozbrojenia, atakują pisma kanadyjskie powolne postępy w tej produkcji.**

M. in. zebrał dziennik amerykański „New Jork Times" odpowiednie głosy prasy kanadyjskiej, przytaczając je w dłuższym artykule. Oto co pisze np. „Toronto Globe": **„Organizacja Federal Aircraft LTD", która przydziela zamówienia i dozoruje ich, okazała się wielką omyłką i powinna być zlikwidowana niezwłocznie, gdyż stanowi tylko przeszkodę dla producentów"**

Inne pismo „Otawa Journal" pisze znowu: **„Nasza produkcja lotnicza znajduje się w porównaniu z naszemi celami z przed sześciu miesięcy i z naszą zdolnością produkcyjną w bardzo smutnym stanie".** Zamiast 360 maszyn miesięcznie, które miały być produkowane, na początku bieżącego roku zbudowano w styczniu jedynie 150, a również w lutym nie zapowiada się produkcja lepiej. Fabryka Maltona została wykorzystana produkcyjnie tylko w 40 procentach, tymczasem zaś potrzeba gwałtownie samolotów szkolnych dla planu wyszkolenia lotnictwa imperjum.

Nie wspomina się w tych głosach o tem, że przy produkcji lotniczej Kanady **większość samolotów skazana jest na import motorów ze Stanów Zjednoczonych, które same wykazują braki w tym kierunku.**

Przewodniczący wydziału obrony krajowej Knudsen ostatnio oświadczył, że cały skomplikowany aparat wydziału obrony nie daje żadnych pozytywnych rezultatów i użył w tym wypadku porównania, że „około kobiety ciężarnej można zgromadzić niezliczoną ilość pierwszorzędnych lekarzy i pielęgniarek, a mimo to urodzenie dziecka nastąpi dopiero po 9 miesiącach".

Anglja rekwiruje francuskie środki żywności.

(=) **Madryt,** 1 lutego. **Agencja „EFE" donosi z Lizbony, że rozmaite francuskie statki handlowe zostały zarekwirowane na morzu przez angielskie siły zbrojne.**

I tak parowiec **„Zantal"**, płynący z Martyniki z ładunkiem **półtora miljona litrów rumu,** został zatrzymany w Gibraltarze. Ładunek rozdzielono pomiędzy żołnierzy tamtejszego garnizonu.

Dalsze dwa statki transportowe **„Mary Maerizy"** i **„Les Gemeux"** z ładunkiem **żywności** zostały także zarekwirowane. Ładunek ich składał się z **5 miljonów jaj, 4.800 skrzyń pomarańcz, herbaty i wielkiej ilości sztokfiszy,** a był przeznaczony dla francuskiej ludności.

Zatrzymano ponadto francuski parowiec **„Joseph Duchamel"** i drugi jeszcze parowiec, które bez bliższej przyczyny zostały zajęte.

Także zarekwirowany parowiec **„Charles Prumier"** został przez krążownik pomocniczy zmuszony do służenia Anglikom.

Przerwanie wysyłki dzieci.

Sztokholm, 1 lutego. Podsekretarz stanu ministerstwa spraw zagranicznych Shakespeare oświadczył ostatnio, że wysyłka dzieci londyńskich do Kanady, Australji i Stanów Zjednoczonych musi być tymczasem przerwana z powodu braku środków transportowych i niebezpieczeństwa podróży morskiej.

Niemieckie samoloty bombardowały Suez.

Rzym, 1 lutego. Włoski komunikat wojskowy z piątku brzmi następująco:

Główna kwatera armji włoskiej komunikuje:

Na **froncie greckim** działalność artylerji. Formacje bombowców i myśliwców podjęły skuteczne ataki na mosty, drogi i nieprzyjacielskie baterje. W locie zniżonym zostały obrzucone bombami i ostrzelane z karabinów maszynowych wojska i kolumny samochodów ciężarowych. Jeden samolot włoski nie powrócił.

W **Cyrenajce** naczelne dowództwo, celem uniknięcia obejścia stanowisk włoskich w Dernie, nakazało opróżnienie miasta i przesunęło wojska bezpośrednio na zachód i na południe, gdzie włoskie oddziały stłumiły w zarodku atak zmotoryzowanych wojsk australijskich. Formacje lotnictwa bombardowały zmotoryzowane formacje angielskie. Włoscy myśliwcy zestrzelili dwa samoloty.

Nieprzyjaciel dokonał nalotu na pewną miejscowość w Cyrenajce, przyczem spowodował zabicie trzech osób, zranienie kilku i lekką szkodę materjałową.

W **Afryce wschodniej** włoskie wojska odparły w rozmaitych potyczkach na froncie północnym nieprzyjacielskie ataki i zadały nieprzyjacielowi dotkliwe straty. Włoskie bombowce i formacje myśliwskie bombardowały bezustannie baterje, wojska i samochody. Jeden samolot typu Gloster został zestrzelony, dalszy samolot został zmuszony do wylądowania na jednem z włoskich lotnisk. Załoga została wzięta do niewoli.

Samoloty niemieckiego korpusu lotniczego skutecznie obrzuciły bombami Suez i Ismailę.

Hrabia Ciano na czele eskadry.

Rzym, 1 lutego. **Urzędowo donoszą, że minister spraw zagranicznych hr. Ciano obejmie jako ppłk. lotnictwa komendę eskadry bombowców na jednym z frontów.**

Również i minister dla robót publicznych Gorla następca ministra Sereny, mianowanego sekretarzem partji oraz minister wychowania Bottai udali się jako oficerowie pułków alpejskich na front.

Nowy minister stanu we Włoszech.

(=) **Rzym,** 1 lutego. **Na wniosek Mussoliniego cesarz i król włoski zamianował senatora generała Alfredo Dall Olio ministrem stanu.**

Generał Dall Olio był w czasie wojny światowej odsekretarzem stanu a później ministrem w resorcie uzbrojenia i amunicji. W latach 1935 do 1939 piastował on stanowisko generalnego komisarza dla przemysłu wojennego.

Jakie szkody poniósł Strasburg?

Strasburg, 1 lutego. Rada miejska miasta Strasburga komunikuje ostatnio jakie szkody spowodowała wojna w tem mieście przed wkroczeniem wojsk niemieckich. **Okazuje się, że szkody te wynoszą 20 miljonów marek i najwięcej ucierpiały urządzenia elektryczne miasta, pozatem zniszczone zostały częściowo urządzenia gazowe,** które ucierpiały z powodu eksplozji.

W okręgu miejskim Strasburga zostało wysadzone w powietrze 64 mosty, a również kolejka, biegnąca wzdłuż linji Maginota na przestrzeni 50 km., została ciężko uszkodzona.

Na święto Gromnicznej.

...Dziś dzień Twej Patronki, Matko! Nie pójdziemy, jak zawsze wśród uśpionych pól do wiejskiego kościółka. Nie będziemy razem zapalać żółtej gromnicy przed obrazem Orędowniczki....

I nie złożymy Ci później najszczerszych, bo dziecięcych życzeń... Tak, jak to bywało co rok, odkąd tylko pamiętam.... Nie ncałujemy Twych najczulszych, najpracowitszych dłoni: ani Krzyś, ani ja....

...Ja napiszę list do Ciebie... List, który nigdy nie zostanie wysłany, a przecież znać w nim będziesz każde słowo, każdą myśl Bo wiesz, że wierzę, że wierzę gorąco w Twoją nieustanną obecność przy nas... Czuję Twą opiekę i w tej chwili...

...Dlaczego odeszłaś, Matko?!

Mimo, że Ciebie niema, nie zaniedbamy tradycyjnego obowiązku: będzie się złocił gromniczny płomień przed ołtarzem Twej Patronki... Płomień tej samej gromnicy... pamiętasz....?

Bo ja ciągle noszę w sercu obraz Twej twarzy, naświetlony migotliwym blaskiem Twe oczy jaśniejące nadziemskiem jakiemś uniesieniem, wpatrzone w postać Najświętszej Panienki. I dłoń Twoją widzę, gdy nachylona zapalasz tradycyjne światło... Te dłoń nam najdroższą, która dawała wszystko, której wywdzięczyć się niesposób.

I łzy Twoje pamiętam, jak spływając po twarzy, skrzyły się kolorami tęczy... te drobne brylanciki, wylewane przed obliczem Najlepszej z Matek... Wiem, że nie rozumiałem dlaczego, że płakałem wraz z Tobą, że nie domyślałem się nigdy, co szepcą Twoje wargi... bo przecież nie był to tekst mszalny z naszej zniszczonej książeczki...?

Teraz wiem, Matko, żeś tak gorąco przemawiała do Niebieskiej Królowej, żeś Ją błagała!... Ale nie dla siebie, choć było to Twoje święto... Tyś zawsze nas tylko miała na myśli, o nas prosiłaś, za nas zanosiłaś modły...!

Co rok w ten lutowy ranek wśród kolorowych szybek witrażów, wśród woni kadzidła intuicyjnie odczuwałem ogrom tego, coś nam dawała i tego, co jesteśmy Ci winni. I przez łzy, wielkie dziecinne łzy, patrzałem na Twą postać u stóp Gromnicznej, aby utrwalić ten obraz na zawsze.

I utrwalił się i zawsze mam go przed sobą. Jest mi drogowskazem, bodźcem i ukojeniem.

A z tamtych dni została tylko żółta gromnica...

Ta właśnie gromnica, którą dziś zapalimy z Krzysiem... sami. Bez Ciebie... Już drugi raz....

Rok temu obca zapaliła ją ręka, bo Twoja nie miała już sił. Nawet utrzymać jej nie mogły sztywniejące palce. Ale oczy — zawsze jasne i pełne uczucia, szukały jej płomienia. Usta składały ostatni, ziemski hołd Przenajświętszej...

Ta sama gromnica zgasła wraz z Twojem życiem, wraz z uśmiechem oczu, na nas spoczywających do końca...

Zgasła... A w naszym kościółku właśnie w tej chwili żarzyły się gromnice najjaśniej przed ołtarzem Dziewicy. I żarzyć się będą co rok, w ten drugi dzień lutego, w święto Gromnicznej... Ale promyka, zapalonego Twoją ręką, wśród nich już nie będzie...

...A dwa lata temu... pamiętasz?

Ten dzień poprzedzający Gromniczną.

Pamiętasz? Straszny to był dzień dla Ciebie: mój mały braciszek odchodził od nas. Stałem przy Tobie, tuliłem się do Twych kolan, szeptałem Ci tysiące słów pocieszenia.

Tyś nie była tego świadoma. Twarz Twoja była jak maska z kamienia. Najmniejszy nerw nie poruszył się, nie wskazał, że jest jeszcze w niej życie, że pulsuje krew. Pod oczyma kładły się cienie niewypowiedzianej udręki, nieprzespanych nocy.

Ręce Twe były zimne. Nie mogły ich rozgrzać moje pocałunki, łzy, co płynęły z mych oczu.

Nie było ratunku, ani nadziei. Z Twoich ust nie padło żadne słowo skargi, ani rozpaczy.

W przyległym pokoju ojciec chodził miarowo... Od drzwi do okna i znowu do drzwi...

I on był bezsilny. On, który ratował tysiące innych dzieci, uszczęśliwiał serca innych bolejących matek. Na nic cała wiedza, umiejętność!... Doktorów, stanowiących konsylium już nie było. Zostało tylko czekać...

I czekałaś bez słowa.

Ręce machinalnie podawały leki, zmieniały okłady...

Ale gdy pielęgniarka zapaliła gromnicę!...

Tę samą, co zapalaliśmy co rok przed ołtarzem, którą mieliśmy nazajutrz tradycyjnie nieść do kościoła na święto Gromnicznej...

Zapalony płomień gromnicy był zawsze dla Ciebie symbolem wdzięczności za łaski Matki Bożej... Przy blasku jej wznosiłaś w niebo najrzewniejsze prośby za naszą sprawę. Płomień woskowej świecy był światłem ufności, co krzepił Twoją duszę... Teraz płomień ten migotał wśród cieni dzięcego pokoiku.

Był hasłem klęski. Oznajmiał, że mimo usiłowań, starań, próśb, dzieło Twego życia niszczeje... Żeś nie została wysłuchana, że dziecię odejdzie...

Coś się w Tobie załamało. Oczy błysnęły gorączką, szaleństwem. Mierzyły się ze złowrogą poświatą! Chciały ją zagasić, stłumić! Odwrócić straszną chwilę, co przyjść miała, której bliskości była zwiastunem!...

Płomień chwiał się, migotał — ale nie gasnął...

Patrzyłem na gromnicę.

Obtopiony wosk spływał kroplami. Jak dnie życia już przebyte, minione. Jak chwile, co się skończyły i wrócić nie mogą... Coraz więcej ich się mnoży, płyną szybciej i szybciej po żółtej powierzchni...

A która będze ostatnią?

Która złowieszczem syczeniem dla znać, że gasi płomień?! Że już koniec?...

Gdym w strasznym niepokoju rzucił się ku Tobie, padły straszne, okrutne słowa, dyktowane rozpaczą: „Módl się, bym wraz z nim umarła!..."

I to w tej chwili, Matko, gdy chciałem Ci przypomnieć, że przecież ja zostaję, że kochać Cię będę za nas obydwóch, że spłacę podwójny dług!...

Potem gromnicę zagaszono — a życie nie odeszło. Tliło się wątłym płomieniem, ale obudziło nadzieję. Krzyś żył.

I nazajutrz mogłaś pójść ze mną do kościoła.

Na polach skrzył się srebrzysty całun.

Świątynia przywitała nas hukiem organów i kadzidlaną wonią.

Jakże drżały Twoje dłonie, gdy zapalały gromnicę! Z obrazu patrzyły na Ciebie cudowne oczy Gromnicznej. Cały ołtarz tonął w zielonej choinie, w kwiatach.

We wzroku Twym była pokora...

I w słowach, gdy mówiłaś do mnie: „Zgrzeszyłam przeciw Niej i tobie..."

A potem modliłaś się długo, długo, Wszyscy już wyszli z kościoła. Przed Gromniczną jaśniało tylko jedno światło: płomień gromnicy w Twem ręku. Złoty blask odbijał się w Twych źrenicach, jasnych szczęściem i uwielbieniem dla Najlitościwszej Matki...

Błagałaś o darowanie tej chwili zwątpienia, nieopanowania. I Ona, co cierpiała pod krzyżem, jak nikt drugi na świecie, zrozumiała Cię i przebaczyła.

...Dlaczego dziś bez Ciebie obchodzić będziemy święto Gromnicznej? Dlaczego odeszłaś, Matko?

Czy może wtedy ofiarowałaś Jej swe życie za nasze szczęście? Nie zawahałaś się przed odkupieniem go taką ceną?... Ty najlepsza z ziemskich rodzicielek!...

... Ty będziesz z nami, prawda, gdy za chwilę zabłyśnie gromniczny płomień przed ołtarzem Twej Patronki?...

Marja Dalborówna.

Rekonstrukcja gabinetu w Iraku.

(—) **Bejrut,** 1 lutego. **Według wiadomości, nadeszłych z Bagdadu, gabinet Iraku pod przewodnictwem Kailani został zrekonstruowany.**

Dotychczasowy długoletni minister spraw zagranicznych Nuri Said Pasza, który do początku ubiegłego roku piastował również stanowisko premjera, ustąpił z gabinetu. Na jego miejsce ministrem spraw zagranicznych został mianowany Naszi El Sueidi.

W miejsce dymisjonowanego również ministra sprawiedliwości Naszi Szaukat mianowany został Mohamed Ali Mahmud. Tekę ministra gospodarstwa objął Junis Sabri.

Nowy minister spraw zagranicznych Sueidi był w latach od 1929 do 1930 premjerem Iraku, a później przewodniczącym konferencji palestyńskiej w Bluden w Syrji.

„Pokój bez zwycięstwa" proponują ameryk. chrześcijanie.

(=) **Nowy Jork,** 1 lutego. Amerykańska agencja informacyjna Associated Press donosi, że organizacja „Fellowship of Reconciliation", skupiająca chrześcijańskie związki pacyfistyczne, opublikowała oświadczenie, w którem proponuje zawarcie pokoju bez zwycięstwa i zwraca się do rządu Roosevelta, aby zrezygnował z programu zbrojeniowego Ameryki, który kraj ten prowadzi do wojny.

Spadek liczby bezrobotnych we Francji.

(=) **Paryż,** 1 lutego. **We Francji zaznaczył się stały spadek cyfry bezrobotnych.** Kiedy bowiem w listopadzie ub. roku liczba bezrobotnych wynosiła miljon osób, w ostatnim czasie nastąpił spadek, określany cyfrą 633.000, z czego na mężczyzn przypada 373.000, zaś na kobiety 260.000.

Zmniejszenie się liczby bezrobotnych należy przedewszystkiem przypisać wprowadzeniu robót przymusowych, a również zatrudnieniu francuskich robotników w niemieckich zakładach przemysłowych. **W Niemczech otrzymało dotychczas zatrudnienie 26.000 robotników z Francji,** z czego 8000 metalowców, 10.000 robotników przemysłu budowlanego, wreszcie 7.000 robotników rolnych.

Świadectwa zdrowia dla małżeństw we Francji.

Zurych, 1 lutego. **Rząd francuski zatwierdził projekt, według którego przy zawieraniu małżeństw wymagane są świadectwa zdrowia obojga narzeczonych.**

Postanowienie to ma przyczynić się do podniesienia zdrowia społecznego, jak również do powstania rodzin posiadających liczne dzieci.

Przysięga przed szefem państwa we Francji.

Vichy, 1 lutego. **We francuskim dzienniku urzędowym ukazała się ostatnio nowa ustawa, według której podsekretarze stanu, wysocy dostojnicy i urzędnicy będą musieli w przyszłości składać przysięgę wobec marszałka Petain, jako szefa państwa.**

Przysięga opiewa na osobę marszałka i zobowiązuje składającego ją sprawować swój urząd dla dobra państwa i zgodnie z zasadami honoru i uczciwości. Osoby zaprzysiężone odpowiadają wobec szefa państwa osobiście, oraz swoim własnym majątkiem za uczciwe spełnianie powierzonych sobie funkcyj.

Dyskusja nad unją celną państw la Platy.

(=) **Montevideo,** 1 lutego. Na konferencji państw la Platy Argentyna wniosła szereg projektów, które mogą w przyszłości doprowadzić do zawarcia unji celnej pomiędzy temi państwami.

Jeden z projektów przewiduje m. in. zobowiązanie się państw la Platy do nieużyczania — mimo obowiązujących klauzul najwyższego uprzywilejowania — trzecim państwom tego rodzaju przywilejów, jakie te państwa zastrzegłyby tylko we wzajemnych stosunkach pomiędzy sobą.

Wniosek ten ma szczególnie na celu ulżenie sytuacji Boliwji i Paragwaju, nie jest jednak wykluczonem, że może on spowodować protest ze strony Stanów Zjednoczonych i Anglji. Dalszy projekt przewiduje zbadanie możliwości zawarcia unji celnej.

Projekt ustawy przeciwko strajkom w U. S. A.

Waszyngton, 1 lutego. Wzrastająca stale fala strajków w Stanach Zjednoczonych zagraża tak dalece programowi zbrojeń, że przewodniczący komitetu flotowego Vinson widział się zmuszonym do wniesienia do Izby reprezentantów **projektu ustawy, która ma zapobiec wszystkim strajkom przy budowie floty U. S. A.** Projekt ten domaga się uznania strajków przy budowie floty za przeciwne ustawie. Dalej według tego projektu zabronionem ma być angażowanie osób, które **występowały przeciwko rządowi.**

Kraków w śniegu.

Tegoroczna zima przyniosła nam z początku tak silne opady śnieżne, że wsie i miasta zdawały się tonąć w białym puchu. Również i Kraków znalazł się w tej samej sytuacji. Zdjęcia nasze ukazują nam ciekawe zwały śnieżne, przypominające nieomal że kratery, w pobliżu dawnego gmachu PKO. Po prawej ulica Wielopole po usunięciu zwałów śnieżnych.

Zmiana nastroju w Grecji

Belgrad, 1 lutego. **Podróżni, którzy w piątek przybyli z Aten do Belgradu, opowiadają o wzroście smutnych nastrojów w Grecji po zgonie Metaxasa. Oczekuje się w Atenach wzmocnionej aktywności Włochów na froncie albańskim, a pozatem wskazuje się na to, że w Grecji po śmierci Metaxasa wystąpiły na jaw tarcia w bardzo wyraźny sposób.**

Przypomina się, że już w chwili rozpoczęcia kroków wojennych przeciwko Włochom, niektórzy wybitni politycy greccy domagali się, aby nie odrzucano z miejsca żądań włoskich. Swego czasu udało się Metaxasowi silną ręką stłumić te nastroje, obecnie jednak zyskują one na znaczeniu.

Pogłoski dookoła śmierci Metaxasa.

(=) **Helsinki,** 1 lutego. **Korespondent w Londynie fińskiego dziennika „Helsingin Sanomat" potwierdza, iż generał Wavell udał się do Aten na skutek silnych próśb greckiego rządu w sprawie udzielenia Grecji pomocy.**

Ostatnio Grecy przekonali się o wzmocnieniu oddziałów bojowych wojsk włoskich, walczących na froncie i że wobec tego mogą się spodziewać poważnych wydarzeń. Podróż Wavella miała właściwie na celu zlikwidowanie różnic, jakie powstały między Metaxasem a sztabem generalnym.

W czasie konferencji Metaxas uparcie bronił swego stanowiska, przyczem rozmowy nie odbyły się bynajmniej w nastroju przyjaznym. W Sofji mówi się, iż nic tam nie wiedziano o zachorowaniu Metaxasa.

Wavell nie miał odwagi przyznać się Metaxasowi otwarcie do tego, że ofensywa wojsk brytyjskich absorbuje znaczne siły bojowe. Wysłanie do Grecji transportów konwojowanych należy do przedsięwzięć, które z uwagi na niebezpieczeństwa, jakie za sobą pociągają, należą do wielce ryzykownych, a przeto niechętnieby je powtarzano.

Ponieważ rozmowy nie miały przebiegu przyjaznego, Wavell doszedł do przekonania, iż na dłuższą metę nie może się liczyć z lojalnością Metaxasa.

Nagły zgon Metaxasa musi budzić poważną nieufność. Jak wiadomo w podobnych okolicznościach zmarli nagle wysocy dygnitarze państwowi w Egipcie, mianowicie premjer, a następnie minister wojny. Ostatnio dokonano również morderczego zamachu na osobę króla Ibn Sauda.

W tym ostatnim wypadku zachodzi silne podejrzenie, iż Secret Service maczała tam swoje palce. Na uwagę zasługuje fakt, że ostatnie godziny życia Metaxas spędził w towarzystwie pewnego brytyjskiego lekarza.

* * *

Tureckie dzienniki informują, że na temat przyczyny zgonu premjera Grecji generała Metaxasa nie wolno im podawać bliższych szczegółów.

Burze śnieżne w Anglji.

Sztokholm, 1 lutego. **Szalejące w ostatnich dniach burze śnieżne spowodowały, według wiadomości nadeszłych z Londynu, znaczne zaburzenia w czterech wielkich towarzystwach kolejowych.**

Na niektórych miejscach pociągi zostały zawiane śniegiem na wysokość 2 i pół metra. Tak np. na trasie Londyn — Szkocja pracuje obecnie 250 pługów śnieżnych, aby uruchomić komunikację kolejową.

Indochiny i Syjam uznają przewodnictwo Japonji.

Tokio, 1 lutego. **Jak donosiliśmy, doszło ostatnio do zawieszenia broni między francuską kolonią Indochinami a Syjamem, które od dłuższego czasu, bo od ubiegłego lata prowadziły wojnę.**

Do konfliktu indochińsko-syjamskiego doszło na tle rywalizacji o ziemie wzdłuż rzeki Mekong. Pertraktacje obu państw nie doprowadziły do ugody, to też od ub. grudnia dochodziło między obu krajami do starć zbrojnych. **Japonja dbając o zachowanie pokoju w tej części Azji zwracała się kilkakrotnie do obu krajów, proponując pokojowe pośrednictwo.** Niestety sytuacja była już tak naprężona, że nie dało się jej zażegnać. **Rząd japoński zwrócił się ponownie 20 stycznia do ambasadora francuskiego w Tokio z oświadczeniem, że jest skory do prowadzenia pośrednictwa pokojowego. I tym razem zarówno rząd francuski, jak rząd syjamski przyjęły propozycję ministra spraw zagranicznych Matsuoki.**

Przyjęcie przez te dwa państwa pośrednictwa Japonji zostało przywitane przez prasę japońską z wielkiem zadowoleniem, gdyż świadczy ono o wzroście wpływów japońskich oraz o uznaniu przez Francję i Syjam kierowniczej roli tego kraju na Dalekim Wschodzie. Pozatem należy podkreślić, że Anglja i Stany Zjednoczone nie zdołały w tym konflikcie odnieść sukcesu, któryby polegał na wmięszaniu się obu państw w te sprawy graniczne. Państwa te starały się zaognić sytuację przez porozumienie się ze zwolennikami generała de Gaulle, który w południowych Indochinach posiadał pewne sympatje.

Pertraktacje między Syjamem a Indochinami odbywać się będą w Tokio, przyczem japoński minister spraw zagranicznych Matsuoka będzie przewodniczącym komisji, ambasador francuski i poseł Syjamu zaś będą członkami jej, jako reprezentanci swoich rządów.

Zawieszenie broni między Syjamem a Indochinami francuskiemi.

(=) **Tokjo,** 1 lutego. **Po osiągnięciu ogólnego porozumienia w sprawie propozycji Japonji na warunki, przedstawione Syjamowi i Indochinom francuskim, doszło w piątek przedpołudniem — jak donoszą z Saigonu — do zawarcia układu o zawieszenie broni, który to układ został podpisany na pokładzie japońskiego statku wojennego.**

Walki w Indochinach.

Berno, 1 lutego. **Dzienniki francuskie zamieszczają obecnie szczegółowe sprawozdania z konfliktu syjamsko-indochińskiego, w którym udało się ostatnie dzięki interwencji Japonji, doprowadzić do zawieszenia broni.**

Według tych sprawozdań utarczki graniczne, prowadzone przeważnie przez lotnictwo, rozpoczęły się już w listopadzie. Rozgrywały się one głównie na granicy prowincji Laos i Kambodży. Poważniejsze uderzenia nastąpiły dopiero w dniu 1 stycznia. W okolicach Pak-Lay na północy kraju miało dojść do potyczek. Poprzez rzekę Mekong miały się odbywać pojedynki artyleryjskie. Najsilniejszym był nacisk syjamski na częściowo płaskim terenie Kambodży, gdzie dowództwo wojsk francuskich użyło tanków Reynault. W walkach tych często brało udział lotnictwo francuskie.

Deklaracja ambasadora Oshimy.

(=) **Tokio,** 1 lutego. „Udaję się do Berlina celem przyczynienia się do rozwoju wszystkich sił paktu Trzech Mocarstw" — oświadczył nowy ambasador japoński w Niemczech Oshima wobec przedstawicieli prasy.

Naród japoński powinien nieustannie uświadamiać sobie, że najważniejszem zadaniem w chwili obecnej jest współpraca pomiędzy Japonją i Niemcami. Gdyby zdecydowana wola narodu japońskiego osłabła, wówczas propaganda brytyjska i amerykańska zyskałaby nowe argumenty dla siebie.

Ambasador podkreślił, iż zwycięstwo Niemiec w obecnej wojnie posiada decydujące znaczenie. Japonja powinna wykazać niezłomne zdecydowanie na każdem polu, celem pokonania wszelkich trudności.

Wkońcu ambasador Oshima powiadomił dziennikarzy, że zabiera z sobą do Niemiec dzieło o japońskiej konstytucji i polityce państwowej jako podarunek dla kanclerza Hitlera.

Ustawa japońska dla obrony kraju.

(=) **Tokio,** 1 lutego. W ramach tak zwanej ustawy o generalnej mobilizacji, rząd japoński opracował szereg rozporządzeń uzupełniających na temat zapewnienia obrony kraju i walki ze szpiegostwem. Rozporządzenia te zostały w piątek przedłożone parlamentowi do zatwierdzenia.

Ta nowa „ustawa o zapewnieniu obrony kraju", obejmująca ogółem 40 paragrafów, przewiduje m. in. **ochronę wszystkich tajemnic natury dyplomatycznej, finansowej, gospodarczej i wszelkiego innego rodzaju tajemnic państwowych, do których zalicza również uchwały i deklaracje gabinetu tajnej rady państwowej, oraz tajnych posiedzeń parlamentu.**

Dalsze postanowienia dotyczą **szpiegostwa, zaburzeń spokoju i porządku publicznego, oraz życia finansowego i gospodarczego kraju.** Za przestępstwa tego rodzaju ustawa przewiduje w większości wypadków karę śmierci.

Japońsko-włoski układ radjowy.

(=) **Tokio,** 1 lutego. W japońskiem ministerstwie spraw zagranicznych dokonano we środę popołudniu podpisania japońsko-włoskiego układu radjowego, w myśl którego od połowy lutego dokonywana będzie co miesiąc wzajemna wymiana jednej audycji radjofonicznej.

Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych umowy o stosunkach prawnych na granicy niemiecko-rosyjskiej.

(=) **Moskwa,** 1 lutego. **W dniu 30 stycznia 1941 r. ambasador niemiecki hr. von der Schulenburg, oraz przewodniczący rady komisarzy ludowych i komisarz spraw zagranicznych Mołotow dokonali wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu w sprawie uregulowania stosunków prawnych na granicy, podpisanego w dniu 31 sierpnia 1940 r. w Berlinie wraz z przynależnym do niego protokołem końcowym.**

Układ w sprawie urekulowania stosunków prawnych na granicy, oparty na traktacie granicznym i przyjaźni pomiędzy Niemcami i Związkiem Sowietów z 2 września 1939 r., został ratyfikowany przez rząd niemiecki, oraz rząd ZSSR. w dniu 5 grudnia 1940 r. i tem samem wszedł tego dnia w życie.

OPINJA.

Kraków, 1 lutego.

Postępowanie przeciętnego człowieka wytyczone jest szeregiem przepisów, których ominięcie naraża go na rozmaite nieprzyjemności. Wśród przepisów tych obok kodeksu karnego dla „grubszych“ przewinień, oraz obok przykazań dla ludzi religijnych, znajdują się również niespisane przez nikogo i niewydane nigdzie przepisy postępowania, które określa się najczęściej pojęciem moralności. Przepisy te skomplikowały się niezmiernie w ciągu wieków istnienia rodzaju ludzkiego i dzisiaj obejmują nietylko istotne zasady moralne, ale także sposób zachowania się towarzyskiego itd.

Sciągnięcie podczas wizyty srebrnej łyżeczki nazwiemy kradzieżą, ale nadmierne objadanie się i upijanie podczas wizyty zostanie również napiętnowane przez opinję publiczną. Kto dokona malwersacji, to zostanie skazany przez sąd, kto jednak dopuści się tak sprytnego oszustwa, że pozbawi majątku wiele osób, ale nikt nie potrafi mu udowodnić przekroczenia kodeksu, ten zostanie uznany przez opinję publiczną za oszusta i poniekąd wykluczony z grona t. zw. porządnych ludzi, aczkolwiek nie będzie siedział w więzieniu.

Opinja publiczna naprawia poniekąd braki kodeksu karnego, który nie może przecież obejmować wszystkich drobiazgów i nie może wnikać zbyt głęboko w życie jednostki i społeczeństwa, gdyż wtedy cała sprawa zostałaby zbyt skomplikowana.

Zdawaćby się mogło, że opinja publiczna jest instrumentem niezwykle czułym, a przytem bardzo dokładnym i sumiennym. Tymczasem każdy może stwierdzić, nieraz na własnej skórze, że tak nie jest. Ludzie, a przecież o powstawaniu opinji publicznej decydują tylko ludzie, lubią sobie nieraz upraszczać sprawę. Tak więc np. kogo raz zobaczy się w barze, tego chętnie renomuje się jako nałogowego pijaka. Kogo raz spotkano późnym wieczorem w towarzystwie młodej kobiety — ten długo będzie nosił opinję kobieciarza. Kto raz wstąpi w dzień powszedni do kościoła — do tego przylgnie opinja klerykała i dewota.

Przykładów tego rodzaju możnaby mnożyć w nieskończoność, gdyż sprawa polega na tem, że ta pozornie tak czuła i moralna opinja publiczna posiada dużą skłonność do sensacyj. Powiedzenie w rodzaju: „spotkałem X-a w towarzystwie panienki“ nie wywoła większego wrażenia, ale oświadczenie: „ten X to wielki kobieciarz“ zrobi napewno sensację.

Ponieważ zaś ludzie przeważnie lubią się wydawać „dobrze poinformowanymi“ i więcej wiedzącemi, niż są w istocie rzeczy, przeto łatwo powstaje opinja o danej jednostce, nic nie mająca wspólnego z istotnym stanem rzeczy.

Nie ulega wątpliwości, że jednym z celów opinji publicznej, z którego może niejeden nie zdaje sobie sprawy, jest zabezpieczenie społeczeństwa przed szkodnikami. Niestety jednak w pewnych wypadkach ta zbożna tendencja zostaje wypaczona. Wiemy na podstawie własnych choćby doświadczeń, że utworzona zbyt pochopnie opinja nietylko nie chroni danej grupy przed podejrzaną jednostką, ale wręcz przeciwnie, przyczynia się do wyrządzenia tej jednostce olbrzymiej, niepowetowanej nieraz szkody.

Nieraz w grę wdaje się złośliwość ludzka, która niema chyba sobie równej w całym świecie zwierzęcym. Jeśli komuś powodzi się nieźle, wówczas rozmaite siły przystępują do akcji, aby to powodzenie zniszczyć. Puszcza się więc w ruch opinję publiczną i za jakiś czas z zadowoleniem, na które niestety brak jest w języku polskim właściwego określenia, a które Niemcy określają powiedzeniem „Schadenfreude“, stwierdza się „pomyślny skutek tej akcji.

Opinja publiczna nie zadaje sobie trudu motywowania swego wyroku. Byłoby to zbyt skomplikowane, a przytem mogłoby się okazać, że... cała historja jest nieprawdziwą i sensacja nie udałaby się. Lepiej więc nie próbować sprawdzania pogłoski, lepiej puszczać w świat sensację, choćby się przez to miało zniszczyć jakąś egzystencję ludzką.

Są ludzie, którzy idą przez życie, jak się to mówi, po trupach, i ci nie przejmują się jakiemiś głębszemi przesłankami. Są jednak ludzie, którzy biorą udział w tworzeniu opinji publicznej jedynie przez głupotę i nadmiar wolnego czasu. Dla zabawy.

W pewnych wypadkach opinję publiczną kształtują dzienniki. Nieraz jednak sprawa dotyczy tak drobiazgowych posunięć, że nie ma na nich miejsca w dziennikach, nieraz sytuacja uniemożliwia formowanie tej opinji, względnie jej korygowanie. Ustawodawstwo znalazło oddawna sposób na czuwanie nad opinją, kształtowaną przez dzienniki, nie wynaleziono jednak niestety dotychczas sposobu na formowanie, względnie regulowanie „ustnej“ opinji publicznej. Niestety!

Uwagi powyższe stają się niezwykle aktualne w chwili obecnej, kiedy stwierdzić można daleko idącą pochopność w formowaniu opinji publicznej zarówno o poszczególnych jednostkach, jak i o pewnych instytucjach. Ci, którzy ośmielają się występować przeciwko opinji, narażają się na to, że fala niechęci, czy wręcz nienawiści ogarnie ich na równi z głównym przedmiotem „zainteresowania“. Nic też dziwnego, że takich śmiałków jest coraz mniej i każdy stara się dostosować do otoczenia, nieraz nawet usiłując przekrzyczeć najgłośniejszych, aby tylko siebie samego ratować.

Patrząc na to wszystko dziwić się można, że dojrzali ludzie, nieraz ojcowie i matki rodzin zajmują się tego rodzaju sprawami. Ale na to już niema rady. Tak było, tak jest i tak prawdopodobnie będzie.

Trzeba dopiero, aby każdy przeżył na sobie skutki tego rodzaju „życzliwej“ kampanji opinji publicznej, która ociera się wręcz o oszczerstwo, aby zrozumiał jak wielką krzywdę wyrządza drugiemu, temu, którego „kochać jak siebie samego“ nakazują przykazania religji. Może wtedy przekonałby się, że o „moralnem“ postępowaniu decyduje nietylko fakt chodzenia do kościoła co niedzielę i nieściągania srebrnych łyżeczek na wizycie, ale także wiele, wiele innych, pozornie drobnych okoliczności.

Czy pan o tem słyszał?

Nowy wynalazek rosyjski.

(=) **Moskwa, 1 lutego. W Moskwie zostanie otwarte w najbliższym czasie pierwsze kino stereoskopowe.** W tym celu dokonano w jednym z największych teatrów świetlnych stolicy pewnych inwestycyj.

W tych dniach wobec korpusu dyplomatycznego i prasy zagranicznej odbyło się specjalne przedstawienie filmu stereoskopowego, wykonanego i wyświetlonego według pomysłu sowieckiego **inżyniera Siemiona Pawłowicza Iwanowa.**

Jak wiadomo także i w innych krajach podjęto już liczne próby w tej dziedzinie. Nowy system sowiecki różni się jednak tem od innych eksperymentów, że **publiczność na widowni nie potrzebuje posługiwać się żadnemi środkami pomocniczemi.** Przed ekranem znajduje się tak zwany raster, to jest siateczka złożona z 30.000 niezmiernie cienkich drucików, w których załamują się promienie światła, dając w ten sposób **złudzenie przestrzeni.**

Również w aparaturze zdjęć, oraz aparacie projekcyjnym dokonano pewnych zmian przez dodanie specjalnych urządzeń.

Pomimo początkowych trudności i widocznych niedociągnięć przy wyświetlaniu publiczność w bardzo krótkim czasie zdołała dostosować swoje optyczne nastawienie do wyświetlanego obrazu. Ogólne wrażenie, jakie wyniesiono z tego przedstawienia da się streścić w tem, że znaleziona została droga do wytwarzania filmów przestrzennych, podlegających pod względem reżyserji i ekspresji zupełnie innym prawom niż film płaski.

Drugim dodatnim czynnikiem jest to, że metoda sowiecka, jak to wykazał próbny pokaz, **dopuszcza nieograniczone stosowanie filmu kolorowego.**

Na wstępie przedstawienia wynalazca wygłosił wobec korpusu dyplomatycznego odczyt na temat techniki swego wynalazku. Reżyserzy przedstawili wobec prasy moskiewskiej trudności, jakie nasuwają się w czasie dokonywania zdjęć. W szczególności konieczne są **zupełnie nowe obliczenia matematyczne,** celem uzyskania wrażenia odpowiadającego filmowi przestrzennemu. Narazie wykończono pierwszy film stereoskopowy „Raj młodości“, dalszy film „Lampa Aladyna“ znajduje się w opracowaniu.

Wśród walut bałkańskich.

Kraków, 1 lutego.

Niedawno temu zjawiła się w pismach jugosłowiańskich notatka opiewająca, że **stare monety 25 para zostaną wycofane z obiegu, a na miejsce ich ukażą się nowe monety.** W związku z tem warto przypomnieć różne przemiany, przez jakie przechodziła waluta jugosłowiańska, jak również waluty innych krajów bałkańskich.

Monety 25 para są monetą rzadko widywaną i będącą mało w obiegu, gdyż jedynie przy małych zakupnach może ona być potrzebną. Istnieją zresztą i w innych krajach bałkańskich takie drobne monety zdawkowe, jak np. stotinti w Bułgarji, bani w Rumunji i lepta w Grecji. **Na Bałkanach zaczyna się drobna moneta od 25 lub 50 jednostek najdrobniejszych.** Dawniej, przed wojną światowcą i przed inflacją, monety te miały większe znaczenie, ale później spadły do roli drobiazgu. Zastanawiano się więc, czy nie możnaby zamiast monety 25 tara stworzyć jednostki nie tak skomplikowanej. Nie udało się to jednak przeprowadzić, gdyż ludność Bałkanów jest w tych sprawach bardzo konserwatywna i chętnie przypominą sobie dawne czasy, kiedy to dynar, lewa i drahma miały większą wartość, jak dziś. Chłop rumuński czy serbski chętniej otrzymuje za swoje żyto sumę brzmiącą dosyć pokaźnie, niż gdyby miano jej oberwać jedno lub dwa zera.

W niektórych okolicach para nosi nazwę florino. Jeżeli przypomnimy sobie dzieje Bałkanów, a zwłaszcza chwilę, kiedy monarchja austrjacko-węgierska rozpadła się, zrozumiemy zamiłowanie tamtejszej ludności do tej tradycyjnej monety i jej nazwę; wtedy to korony zostały zamienione na dynar serbski, cztery korony równały się jednemu dynarowi, 50 para więc stanowiło dwie korony, a dwie korony równały się guldenowi, który do roku 1892 był jednostką monetarną w Austro-Węgrzech. **Natomiast gulden austrjacki nosi w Kroacji nazwę florino.** W ten więc sposób określenie florino sięga jeszcze czasów austrjackich, a dalszy wniosek z tego, że człowiek stara się nie zmieniać zasadniczej miary monetarnej, tylko trzyma się dawnych wzorów.

Fińsko-rosyjskie pertraktacje gospodarcze.

Helsinki, 1 lutego. Przebywające pod kierownictwem dyrektora banku Vilanda w Moskwie gospodarcza delegacja fińska nawiązała już, według wiadomości nadeszłych z Moskwy, kontakt z miarodajnemi placówkami sowiecko-rosyjskiemi w sprawie aktualnych problemów gospodarczych.

Obowiązek pracy chłopów z kołchozów

(§) **Moskwa,** 1 lutego. **Jak donosi organ dla przemysłu drzewnego ukazało się rozporządzenie rządowe, wprowadzające obowiązek pracy i dostarczania podwód przez chłopów zajętych w kołchozach oraz posiadających własne gospodarstwa dla celów gospodarki ludowej.**

Za te przymusowe świadczenia chłopi otrzymują wprawdzie wynagrodzenie, jednak odmowa ich karana jest więzieniem. Zarządzenie, które narazie posiada moc obowiązującą na okres pierwszego kwartału 1941 r., ma przyczynić się do poważnego wzmożenia produkcji drzewa.

W kilku wierszach.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa Wendel Willkie wcześniej opuści Europę, niż to początkowo było planowane. Mówią, iż pojawi się on już w dn. 9 lutego przed wydziałem polityki zagranicznej senatu, aby złożyć sprawozdanie o sytuacji Anglji na podstawie swych wrażeń.

Śmiech — to zdrowie.

Profesor dr Piotr Vachet, dyrektor Instytutu Psychologicznego przy Sorbonie, postanowił dać dowód na prawdziwość powiedzenia, że „śmiech, to zdrowie“. — Każdej soboty w południe zaprasza on pacjentów do swego domu i gra im na patefonie płyty, które odtwarzają śmiech ludzki. —

Śmiech ten wywołuje zdumiewające skutki. Niektórzy z zaproszonych śmieją się do łez, co znowu powoduje innych do śmiechu. Profesor Vachet dowodzi, że te półgodzinne posiedzenia, w czasie których rozbrzmiewa dokoła śmiech, dają znakomite wyniki. Wielu z pośród uzdrowionych oświadczyło, że dzięki kuracji przy pomocy śmiechu powrócili do sił, dobrego humoru i zdrowia.

WŁADYSŁAW BARCICKI.

WIZYTA

Powieść współczesna.

7

— Porusza Pan sprawę kłamstwa i prawdy! Wdzięczny temat, nie ma co! Pisali o tem Pirandello, genjalny rosyjski dramaturg, niedoceniony przez literaturę światową i nie bardzo przez nią uznawany z powodu jakoby bolszewickich tendencyj Jewreinow, w swej sztuce „Samoje gławnoje“, i wielu innych. Ja osobiście twierdzę, że kłamstwo jest nie kłamstwem, a poprostu fantazją, że bez niego nic w świecie się nie działo, że jest to bodziec dla wielu wypadków, że kłamstwo względnie fantazja, to niejako drożdże życia!

Chaliński przypatrzył mu się z wielkiem zaciekawieniem. Nie spodziewał się widocznie znaleźć w tym człowieku tyle ciekawych myśli, tak oryginalnego ujmowania życia i jego zjawisk.

— Pan profesor jest pełen paradoksalnych powiedzeń! — stwierdził. Ale przyznam się, że na mój gust, są one niezwykle ciekawe.

— Panie kochany, życie naprawdę jest paradoksem. Gdyby było logiczne, gdyby było unormowane w swym pramechanizmie, bilans jego byłby zawsze niezrównoważony. A pan wie, że życie jakiekolwiekby nie było i kogokolwiekby nie dotyczyło, zawsze zamyka się bilansem, w którym po lewej stronie „Ma“ jest równe prawej stronie „Winien“. Obie te pozycje są sobie zawsze równe, zawsze są w harmonji.

— Uważa pan, że życie się wyrównywuje, żeby tak powiedzieć? Chyba życie brane w masie, tj. dotyczące wielu jednostek stanowiących jeden wielki blok. Bo w życiu poszczególnych ludzi zachodzą przecież takie rażące sprzeczności. Dajmy zwykły codzienny przykład: jeden jest porządny, pracuje, ale zawsze ma pecha. Inny gra w karty, jest łobuz, próżniak i ma szczęście, dziedziczy coś po swej ciotce, jest bogaty, dobrze mu się wiedzie! Czyż to jest wyrównanie?

Profesor Szeliga zamyślił się na chwilę, a potem spojrzał na pannę Ewę, która wraz z swoją siostrą przysłuchiwały się z napięciem tej rozmowie. Tylko Kłonicki widząc na jakie poważne tory zeszła rozmowa, przysunął sobie bliżej stolik z winem i zakąskami i powolutku, ale systematycznie posilał się, nie bardzo uważając na to, co mówiło jego towarzystwo.

— Pani wybaczy, panno Ewo, że takie tematy poruszamy przy paniach. Jesteście tematem tak ciekawym, tak niezgłębionym powiedziałbym, że wszystkie inne powinny ustąpić przed wami. Ale cóż, ten młody człowiek — uścisnął serdecznie rękę Chalińskiemu — zresztą miły i sympatyczny a również mając, jak widzę, ciekawe poglądy, poprostu mnie prowokuje!

Obie panny zaprotestowały żywo.

— Ależ co pan wygaduje, profesorze, pan jest zawsze tak ciekawy, że słuchamy z całem przejęciem. Niestety, nie zawsze nadążamy panu w myślach jego, ale słuchamy oboma uszami.

— Dlatego uszka pań są takie dzisiaj czerwone, jak dwa goździki!

Chaliński spojrzał z satysfakcją na Ewę, o której na chwilę zapomniał w ferworze rozmowy.

— E, uszka to chyba czerwone z czerwonego wina, a nie z dyskusji!

— Profesorze — zaczął znowu Chaliński — jeśli już jesteśmy w takiej wenie filozoficznej, niech mi pan powie, jak właśnie wytłumaczyć w życiu ludzkiem człowieka szczęśliwe lub złe zbiegi okoliczności? Czy panuje w tym zakresie, zdaniem pańskiem jakaś reguła, czy życie jako maszyna, żeby się tak wyrazić, jako pewnego rodzaju szereg faktów łączących się jeden z drugim, kieruje się pewnym systemem czy też jest zupełnie bezmyślnem nagromadzeniem faktów, wyskakujących z nicości, jak ów przysłowiowy pajac z pudełka? — Mówiąc te słowa, przypomniał sobie znów na chwilę swoje niedawne przejście w mieszkaniu Jerskiego, ale będąc już zupełnie inaczej obecnie nastrojonym, wydały się mu one jakieś dalekie, obojętne, obce.

— Oho — przerwała panna Ewa — profesor może teraz wytoczyć wielką swą kolubrynę rozumowania! Przecież to jego konik ulubiony! Jakże się nazywa pańska teorja faktów?

— „Harmonizacja faktów łańcuchowych“ — odparł na poły żartobliwie, na poły poważnie Szeliga.

— Faktów łańcuchowych? — podjął ostatnie słowa Chaliński. Cóż to znaczy?

Profesor sięgnął po zegarek do kieszonki w kamizelce.

— Proszę państwa! — zaczął z śmiesznym patosem. Czy o godzinie 2 w nocy w tak miłym i gościnnym domu pani Ostrowieckiej, po wypiciu pewnej zdaje się pokaźnej ilości szlachetnych trunków alkoholowych, w towarzystwie dwóch młodych i jakże uroczych kobiet, nie będzie to nieco dziwnem i powiedziałbym nawet obrażającem dla otaczających nas miłych uroków życia, jeżeli zaczniemy mówić na temat ciekawy, ale jakby nie było ciężki, „o harmonizacji faktów łańcuchowych“? Proszę głosować!

Całe towarzystwo odpowiedziało na to pytanie jednym gromkim okrzykiem:

— Nie! Owszem chcemy słyszeć!

A panna Ewa dodała po chwili:

— Tem więcej, że stoję przed seminarjum z psychologji i będę się mogła tanim kosztem przysłuchać teorji, którą mogę się następnie pochwalić przed moim profesorem!

— No, jeśli tak — odparł Szeliga, śmiejąc się — jeśli nawet panna Ewa chce to słyszeć, to pozwolę sobie państwa ponudzić.

— E, dosyć tych filozofji — przerwał Kłonicki. Panno Madziu, zatańczymy coś wkońcu, zamiast tutaj robić publiczność! Wstał i pociągnął za sobą pannę Małgorzatę, która ze wszystkich może najmniej żywy brała udział w rozmowie. Właśnie jeden z gości z dużym rozmachem, a przedewszystkiem z niezłą techniką, począł grać starego walca straussowskiego. Został tylko Szeliga, Chaliński i panna Ewa.

— Więc proszę państwa, postawiłem teorję, o której napisałem nawet większą książkę, tłumaczoną już na kilka języków, że każdego człowieka spotykają wypadki, zdarzenia, jednem słowem fakty, które są dostosowane do jego charakteru. Powiem jaśniej: karciarz i ryzykant życiowy, wpada w sytuacje ryzykanckie, człowiek spokojny nawet w czasach burzliwych przejdzie koło tych wydarzeń mimo, nawet przez nie nie dotknięty, człowiek słaby zetknie się z sytuacjami, które nie będą wymagały wielkiej siły woli, będą, jak on, powierzchowne, słabe, letnie, żeby tak powiedzieć. A to wszystko znów opiera się na innem prawie, które chce lansować w nauce: że z jednej i tej samej sytuacji każdy zrobi coś innego. Jeden się ugnie i wtedy usuwa tę sytuację ze swego życia, bo zostaje przez nią wchłonięty, drugi stawi jej opór i wtedy ją zaognia, trzeci dyplomatycznie ją ominie, wykupi się, jak to się mówi sianem, ale to nie dowód aby jeszcze ona do niego nie wróciła i nie zażądała wypowiedzenia się. Czyli materjał jest zawsze ten sam ale każdy z niego uszyje coś innego. To jest w grubych zarysach owa „harmonizacja faktów łańcuchowych“. Łańcuchowych dlatego, że występują jedne po drugich, łańcuchem — harmonizacja bo uzupełniają się z charakterem osób, których dotyczą.

Przerwał na chwilę a potem ciągnął dalej:

(Ciąg dalszy nastąpi).

Dookoła problemu wysiedlenia żydów z Krakowa.

Kraków, 1 lutego

Z chwilą gdy Kraków został uznany za stolicę Generalnego Gubernatorstwa, musiano rozwiązać **problem mieszkaniowy.** Setki urzędników szukało możliwości zamieszkania, a uruchomiony przy zarządzie miejskim w Krakowie urząd kwaterunkowy miał pełne ręce roboty, aby zadość uczynić potrzebom świeżo przybyłych urzędników, fachowców, pracowników i członków żandarmerji oraz policji.

Już wtedy stało się jasnem, że magistrat krakowski **będzie musiał coś przedsięwziąć, aby odciążyć miasto od pewnej ilości żydów.** Wiele tysięcy żydów znalazło podczas wojny pomieszczenie w Krakowie i do tubylczych żydowskich rodzin przyłączyły się tysiące rodzin żydowskich, przybyłych częściowo z terenów śląskich, a częściowo z innych dzielnic Polski.

Rezultatem tego było, iż brak mieszkań dawał się dotkliwie odczuć i można było mówić o dosłownem

przepełnieniu Krakowa,

do którego to objawu na dłuższy dystans władze dopuścić nie mogły. Także i problem zaopatrzenia stawał się trudniejszym do rozwiązania skutkiem tak znacznego zgromadzenia się rodzin żydowskich w Krakowie.

Pozatem można było stwierdzić, że większa część żydów, którzy podczas wojny i po zakończeniu działań wojennych osiedlili się w Krakowie, żyła **z podejrzanych interesów.** Uprawiali ci żydzi handel i przyczyniali się do rozwoju paskarstwa. Ze strony urzędowej podkreślano, że także z higjenicznego punktu widzenia można podnieść zarzuty przeciwko takiemu nagromadzeniu żydów w stolicy Generalnego Gubernatorstwa.

Pierwszy etap wysiedlania żydów z Krakowa został przeprowadzony przez Magistrat, a **odnośne zarządzenia zostały wydane przez starostę miejskiego.** Najprzód pozostawiono żydom możliwość

dobrowolnego opuszczenia miasta

i osiedlenia się poza granicami gminy krakowskiej. Jak się okazało, tylko bardzo znikoma część rodzin żydowskich wykazała ochotę do opuszczenia miasta. W tych warunkach **zarząd gminy widział się zmuszonym do wydania rozkazu wysiedlenia,** którym jednak nie zostali objęci wszyscy żydowscy mieszkańcy miasta. Zaledwie 8.000 osób w ten sposób zostało wezwanych do opuszczenia Krakowa.

Zanim podjęto

drugą akcję wysiedlania żydów z Krakowa,

tym razem z upoważnienia **szefa dystryktu krakowskiego,** ponownie pozostawiono żydom możliwość dobrowlnej zmiany miejsca zamieszkania. Także i tym razem

pozwolono żydom zabrać swą własność i meble.

Liczba żydowskich rodzin, które zdecydowały się na ten krok, była jednak i tym razem tak niewielka, że miarodajne władze widziały się zmuszone do przeprowadzenia pewnych **zarządzeń przymusowych.**

Wielu z pośród naszych Czytelników miało możność obserwować wysiedlanie żydów w grudniu ub roku. Setki rodzin wyznania żydowskiego opuszczały w pośpiechu miasto i usiłowały znaleźć w okolicy Krakowa jakieś pomieszczenie. Niestety stwierdzono, że żydzi przy poszukiwaniu mieszkań, wzajemnie licytowali się przy ustalaniu czynszów.

Przesiedlenie zostało przeprowadzone w grndniu. Spowodowało to, że niektórzy zadawali pytanie, diaczego wysiedlenie żydów zostało przeprowadzone właśnie w zimie. Odpowiedź na to pytanie jest bardzo prosta: **wezwanie do opuszczenia miasta zostało wydane już w miesiącach letnich.** Ci, którzy wtedy uporczywie wzbraniali się przed opuszczeniem miasta, muszą przypisać sobie samym, jeśli zostali przesiedleni w takiej porze roku, w której przeprowadzka jest nietylko nieprzyjemna, ale nawet ryzykowna. W tym wypadku nie można władzom robić żadnego zarzutu, ponieważ już kilkakrotnie uprzednio wzywano żydów do dobrowolnej zmiany miejsca zamieszkania.

Odnośne urzędy, odpowiedzialne za przesiedlanie żydów, wzięły na siebie niełatwe zadanie i

stanęły wobec wielkich trudności,

których przezwyciężenie wymagało wielkiej roztropności i zdecydowania. Urzędom tym udało się faktycznie do pewnego stopnia rozwiązać ten problem i tem samem załagodzić częściowo trudności mieszkaniowe. **W Krakowie, jak wiadomo, mogą przebywać tylko ci żydzi i ich rodziny, którzy są fachowcami w handlu czy innym zawodzie.**

Co się tyczy ludności polskiej, to należy wziąć pod uwagę następujące punkty: setki polskich rodzin, które pochodzą z innych obszarów dawnego państwa polskiego, otrzymają obecnie **możliwość osiedlenia się w Krakowie.** Po opróżnieniu setek mieszkań w granicach miasta, mogą ci Polacy znaleźć odpowiednie pomieszczenie. — Akcja ta, jak się dowiadujemy z miarodajnej strony, będzie dalej kontynuowana, i należy oczekiwać, że **w ciągu bieżącego miesiąca przybędą do Krakowa liczne jeszcze polskie rodziny, aby tutaj osiedlić się na stałe.**

Tylko dzięki rozwiązaniu problemu żydowskiego udało się zadość uczynić potrzebom mieszkaniowym także i tej ludności polskiej. Ale nietylko Kraków troszczy się o to, aby odpowiednio rozlokować świeżo przybyłe polskie rodziny, gdyż to samo odnosi się

także i do innych gmin dystryktu krakowskiego,

w których również mają się osiedlić polskie rodziny, przybyłe z innych okolic.

Rzecz prosta, należy przyznać, że nie we wszystkich tych wypadkach chodzi o ostateczne, zadawalające wszystkie polskie rodziny, rozwiązanie. Czasu było za mało, aby wszystko w szczegółach przygotować. **Podczas wojny nie zawsze daje się uniknąć pewnych trudności.** Jest to więc obowiązkiem stale osiadłej w Krakowie ludności polskiej pospieszyć z pomocą w radzie i czynie swym rodakom, przybyłym z innych terenów.

W każdym razie ludność polska nie ubolewa, że Kraków pozbywa się części rodzin żydowskich na rzecz innych gmin, gdy w ten sposób daje się zauważyć pewną ulgę w zakresie tak ważnych dwóch problemów, jak problem mieszkaniowy i problem zaopatrzenia, których stan poprawia się w miarę aryzacji miasta.

Kącik filatelistyczny.

Stare znaczki austrjackie.

Wiedeń, 1 lutego.

Dla każdego zbieracza podróże stanowią jedną z największych przyjemności. Ci zaś, którzy nie mogą opuścić swego rodzinnego miasta są zadowoleni, jeśli mogą się dowiedzieć, jak zbiera się znaczki zagranicą i słuchają chętnie sprawozdania znajomych.

Wiedeń — to jeden z najpoważniejszych ośrodków filatelistycznych na świecie. — Dawniej może tylko Londyn i Paryż czy Nowy Jork uważano za lepsze miejsce zbytu czy też zakupu. W Rzeszy Niemieckiej zaledwie Berlin i Hamburg rywalizują ze stolicą „Gau Ostmark" ale firmy tamtejsze bynajmniej nie cieszą się większem uznaniem wśród amatorów, którzy chcą za wszelką cenę skompletować zbiory.

Przysłowie: „Szewc bez butów chodzi" nie ma zastosowania w kręgu zbieraczy Tak też przedewszystkiem zbiera się zawsze znaczki rodzinnego kraju i dlatego chcąc zobaczyć najładniejsze egzemplarze dawnego cesarstwa austro-węgierskiego trzeba przedewszystkiem pojechać do Wiednia. **Polscy filateliści interesowali się zawsze tym krajem.** Nie mogę więc pominąć tak korzystnej sposobności i przeprowadziłem pewnego rodzaju wywiad z właścicielem w jednej z najpoważniejszych firm w Wiedniu. Był on tak uprzejmy, że pokazał mi swój zbiór, jakiego napewno niema równego sobie na terenie całego Generalnego Gubernatorstwa. (Oczywiście jeśli chodzi o znaczki b. monarchji naddunajskiej).

Za wyjątkiem znaczka niebieskiego pozostałe **egzemplarze Merkura** zaliczają się niemal do mitycznych, to znaczy, że nikt ich nie widział, żadna firma nie posiada „na składzie", i nawet nie wiadomo gdzie je można zobaczyć. Nawet w specjalizowanym zbiorze Austrji trzy pola świecą zawsze pustką i po raz pierwszy miałem sposobność zobaczyć t. zw. czerwonego Merkurego w nienagannym stanie i to jeszcze na pasku, którym zaklejono gazetę. Wartość katalogowa 5000 punktów Fichla, a cena? Cena jakąby należało zapłacić na licytacji przekroczyłaby napewno 7000 zł., przyczem zaznaczam, że w żadnym wypadku nie mogą być naruszone linje przybrzeżne znaczka. W posiadaniu mego interlokutora znajdowały się jeszcze dwa **znaczki z tej serji w żółtym i w brązowawym odcieniu,** ale stan ich był właściwie bardzo mizerny tak, że mimo notowania 2000 wzgl. 3000 punktów, sam właściciel szacował okazy na 500—700 zł. Pomarańczowego Merkurego nie zobaczyłem. Jest to zresztą najcenniejszy okaz jaki wogóle istnieje wśród znaczków wydanych w ciągu 90 lat w tylu państwach, jakie istniały pomiędzy Bałtykiem a Adrjatykiem.

Pomimo, że przez wiele lat starałem się zdobyć jeden znaczek z pośród stemplowo gazetowych, otrzymywałem od moich dostawców odpowiedź — nie było go, niema i nie będzie. Chodzi tu mianowicie o nr. 29 wg Michla, za 25 krajcarów (70/75 pkt.). Wyobraźmy sobie, że taką sztukę możnaby przypadkiem dostać w Krakowie, zapłacilibyśmy wtedy mniejwięcej 50—60 zł. Tymczasem pan Neufeld oświadczył, że wprawdzie w swym zbiorze posiada stemplowaną i czystą sztukę, ale gdyby ktoś zamówił jeden egzemplarz dla siebie, wtedy mógłby go dostarczyć za... 70 RM — 140 zł. **Wogóle cały szereg znaczków posiada zupełnie odmienną wartość aniżeli na to wskazuje katalog.** Należy się spodziewać niedługo całkowitego przewartościowania, co nie oznacza znów, aby wszystko miało zwyżkować. Przecież kiedyś, może w niedalekiej przyszłości znowu urząd dewizowy zezwoli na wymianę, a wówczas ze zagranicy uda się każdemu otrzymać tanio rozmaite „Wipabloki" lub „Dolfussy" za 10 szylingów, za które płaci się obecnie na licytacjach 450 do 1200 zł. **Starszych znaczków jest dosyć dużo, ale każdemu wytrwałemu zbieraczowi chodzi przedewszystkiem o utrzymanie.** To się rozumie samo przez się, że odmian poszukuje niewiele osób, jakżeż trudno o nie naprawdę! Wielu zbieraczy łudzi się tylko myśląc, że złapali już dany pod-numer. Naprzykład znaczek opłaty nr. 39 za 15 krajcarów ciemnobrązowy: sam przeszukałem w mem życiu może 200 takich sztuk i udało mi się znaleźć tylko jeden. Opowiadam to memu rozmówcy a ten dorzuca z uśmiechem swoją uwagę: jak przeszukałem w 8-kilowej skrzyni pełnej znaczków, chyba kilka tysięcy sztuk tego samego znaczka i natrafiłem zaledwie na mniejwięcej 10 ciemnobrązowych. I nie sprzedałbym mych dubletów ani po 10 zł. Mogę natomiast bardzo tanio dostarczyć gazetówkę nr. 17 (Michel 120 pkt.) i to nie tak brzydko przyciętą jak się widzi".

Znaczki niemieckie z nadrukiem „Luxemburg".

W katalogu Senfa Lombardja i Wenecja nie stanowi osobnego rozdziału tak jak w innych cennikach. Jest to słuszne chyba tylko ze względu na **identyczny rysunek z austrjackiemi znaczkami** przy różnych walutach obiegowych. Niektórzy zbieracze mieszają te dwa odrębne kraje. Przy sposobności i dzięki dokładnej obserwacji znaczków p. Neufelda pragnę zaznaczyć, że **pierwsza serja z r. 1850 mają papier żeberkowy widoczny już wyraźnie z wierzchu znaczka;** to co zbieracze poczytują jako „żeberka" patrząc pod światło, to są tylko smugi powstałe przez złą fabrykację papieru.

Kilka osób pytało się mnie już o radę, gdzie mają szukać znaczka gazetowo-stemplowego w kolorze czerwonym, za 2 krajcary. Otóż mimo niezmienionej wartości w krajcarach jest to właśnie znaczek Lombardji, a oprócz niego istnieją jeszcze 2 sztuki (z r. 1858) — i 1 krajcar czarny i za 4 krajcary czerwony. Najniższa wartość (nominalnie notowana jest 750,—/1500,— pkt, a najwyższa 20.000,—/750.— pkt. **Na żadnej z wystaw w Polsce nie można było zobaczyć tych sztuk,** a do zupełnego kompletu brakuje memu intelokutorowi oczywiście tylko niestemplowanej sztuki za 4 krajcary. „Czy znalazłby się ktoś tak bogaty, że chciałby zapłacić kilkadziesiąt tysięcy za ową mało popularną sztukę? — pytam się. Oto co usłyszałem w odpowiedzi: „Niech pan tylko dostarczy takiego rarytasa, to już dużo numerów czeka na sposobność by go zdobyć, a wogóle każdy klasyczny znaczek, ładnie stemplowany, a przedewszystkiem niereperowany, zaledwie parę dni leży w sklepie, tyle nań jest amatorów, o wiele więcej niż na nowoczesne serje, chociaż i te rozchwytuje się poprostu z rąk handlarzy.

Ja

W latach 1493 do 1520 Europa wydobyła 45.000 kg srebra, z tego 35.000 pochodziło z Niemiec. Sto lat później Ameryka dała w takim samym okresie czasu 630.000 kg srebra.

Obrazki współczesne.

Dług zaciągnięty w dzieciństwie.

Kraków, 1 lutego.

Codziennie, do mojego domu w porze obiadowej puka bezzębny starzec o pomarszczonej jak jabłko twarzy. Siwe kosmyki włosów bezbronnie sterczą z pod jego wyszarzałej czapki. Z jaką przyjemnością wypija garnuszek zupy albo ciepłej kawy... Z jaką żarłocznością żuje bezzębnemi dziąsłami kawałki drobno posiekanego mięsa...

A przecież jego syn jest **„za dorożką“**. W dużej kamienicy w śródmieściu. Starzec z dumą opowiada, że córkę wydał niedawno zamąż za **właściciela sklepu kolonjalnego**, a siostra jego jest **żoną znanego lekarza... Tylko dla biednego**, zdziecinniałego ojca zabrakło miejsca w „stróżówce“, zabrakło łyżki strawy z dobrze prosperującego sklepu córki, zabrakło talerza zupy u bogatego szwagra...

* * *

Jedna z moich znajomych opowiadała mi o pewnej staruszce, której syn jest **szewcem**. Należy dziś do ludzi zamożnych, pozwolił sobie nawet na trzypokojowe mieszkanie z kuchnią i nyżą dla służącej. Matka starała się jaknajmniej miejsca zajmować, gotowała i prała, aby zaskarbić sobie łaski synowej... **Nie udało się.**

— Dosyć mamy matki — powiedziała nielitościwa kobieta pewnego dnia. — Taki niepotrzebny człowiek... **Niech matka idzie na żebry.** Jak przyniesie kilka groszy, to w domu znajdzie się kąt do spania i łyżka strawy.

Więc staruszka wczesnym rankiem wychodzi z domu, tuła się po ulicach, wyciąga starczą dłoń, stawała już przed sądem dla żebraków, poznała zimne noce, spędzane pod mostem lub na schodach brudnej kamienicy...

Wreszcie zapukała do miejskiej poradni prawnej.

Zwykła procedura sądowa, groźba sankcji...

— Nie powodzi mi się aż tak dobrze, aby utrzymywać matkę, która tylko gawędzi po domu i odstrasza moich klientów swoim widokiem... A zresztą od czego Opieka Społeczna... niech się matką zajmie. Przecież nie zbankrutuje, nie zubożeje od tego.

Ale Opieka Społeczna **musi w pierwszym rzędzie myśleć o tych wszystkich starcach, którzy pozostali sami na świecie, którymi naprawdę nie ma się kto zająć!**

Bo liczba miejsc w przytułkach jest ściśle ograniczona, budżet dokładnie określony.

Któż zajmie się wtedy tymi, którym pomoc Opieki jest niezbędna i najkonieczniejsza? Do kogo mają się zwrócić rzesze nieszczęśliwych wysiedleńców, rzuconych igraszką losu, wśród obcych ludzi, bezdomne istoty bez własnego dachu i mienia? Co mają począć te wszystkie matki, których kwilenie i płacz głodnych maleństw zapada głęboko w duszę, szarpiąc je bezlitośnie?... Któż pomoże nieszczęśliwym żonom, matkom i młodym ludziom, borykającym się nieraz z losem okrutnie, dla których często jedynym tylko pokarmem jest głęboka wiara i nadzieja ujrzenia lepszego jutra...

Niejednokrotnie zdarzyć się mogą i wśród tych, ludzie wyzuci z wszelkich skrupułów i podszeptów sumienia.

Przed kilku dniami byłam przypadkowym świadkiem rozmowy dwu starszych pań:

— Ach, proszę pani, chwilami tracę zupełnie chęć i ochotę do pracy, do której nawiasem mówiąc, dobrowolnie się zgłosiłam... bo kiedy człowiek uprzytomni sobie, ile tkwi w nim energji, dobrej woli i wiary w ludzi, jest wtedy taki wielki, silny, niezwyciężony... Chciałby płakać i śmiać się wtedy, walczyć z podłością i zwyciężać nienawiść, chciałby zahaczać skrzydłami o niebiosa, gloryfikując swe bliskie zwycięstwo...

W tem miejscu pani ta nerwowym ruchem wyjęła chusteczkę z torebki, zbliżyła ją do nosa, a potem długo ocierała oczy.

— Ale zdarzą się pewnego dnia — ciągnęła dalej — że **skrzydła opadają, rzucając głęboki cień na duszę.** Robi się wtedy jakoś wstyd i nijako.

— Do czego pani zmierza? — zagadnęła ta druga.

— Widzi pani zaczęłam może zbyt rozwlekle, ale mam na myśli w tej chwili tych wszystkich, którzy znając mnie, jako kierowniczkę sekcji charytatywnej, zgłaszają się codziennie do mej kancelarji, prosząc o niejedno. Ten potrzebuje bucików (dostaliśmy ostatnio około 700 par), inny ciepłej bielizny, sweter, szal, inny jeszcze rękawice, nie mówiąc już o jedzeniu i mleku dla dzieci. Przychodzą i tacy, dla których muszą się znaleźć nici, igły, nawet szmatki do łatania bielizny. **Dużo trzeba wysiłku, aby wszystkim pomóc.** Pani rozumie, jest ciężko... a tu jeszcze zdarzają się tacy, co to płaczą „gorzkiemi“ łzami, drżą z zimna, prosząc o opiekę...

— Więc cóż pani robia?

— Co robimy? Posyła się komisję dla zbadania dokładnie warunków materjalnych i mieszkaniowych petenta i oczywiście w miarę możności i funduszów zaspokaja się jego dolegliwości. **Przychodzą jednak ludzie nieuczciwi, bez charakteru i ambicji; ci potrafią odwiedzać mnie codziennie, domagając się stale czegoś nowego, poto tylko, aby rzeczy te czemprędzej spieniężyć,** zamieniając bezdźwięczne papierki w pobliskim szynku na litr „wyborowej“. Rozumie pani teraz moje rozczarowanie...

Pani ta opowiadała jeszcze długo o pewnej rodzinie, o której wyrażała się jako „worek bez dna“; w ten sposób **chciała podkreślić rozrzutność tych ludzi i kompletny brak uczciwości.** Okazuje się, że przedstawiciel tej rodziny zjawia się regularnie co pewien okres czasu w zniszczonem ubraniu, z bolesnym wyrazem twarzy u kierowniczki sekcji charytatywnej Opieki Społecznej, prosząc raz po razu o różne „drobiazgi“, **które wędrują potem na tandetę** lub do jakiegoś sklepu komisowego. Oczywiste, że uzyskane pieniążki ze sprzedaży zostają w kasie baru „Pod aniołkami“, czy u cioci Trapeterskiej.

Powracając jednak do mego staruszka i wszystkim jemu podobnym istotom, przypominam sobie o istnieniu jakiegoś tam paragrafu kodeksu karnego, zobowiązującego rodziców względem swoich dzieci, dzieci względem rodziców, dziadków względem wnuków i wnuków względem dziadków.

Gdzieś tam w głębi duszy każdego człowieku **zaszczepiono obowiązek względem zniedołężniałych rodziców, nie mających żadnych środków utrzymania.**

Ale paragraf kodeksu cywilnego i głos sumienia **stał się w ostatnich czasach formułką**, niepotrzebnym balastem, niewygodnym obowiązkiem, którego z lekkością serca pozbywa się społeczeństwo.

Trudno, bardzo trudno wpoić przekonanie w ludzi, nastrojonych antyrodzinnie i antyspołecznie, że dług zaciągnięty w dzieciństwie trzeba kiedyś spłacić...

Femina.

♠ Kącik brydżowy. ♦

Pierwsze wyjście ma ogromne znaczenie dla dalszego toku gry; czasami nieprawidłowe wyjście może spowodować zrobienie zalicytowanej gry przez rozgrywającego, który w razie właściwego wyjścia leżałby bez paru lew. Z pierwszego wyjścia rozgrywający może odrazu zorjentować się, jaki jest przypuszczalny rozkład kart u przeciwników.

Poniżej rozpatrzymy

kilka zasadniczych rodzajów wyjść.

Jak w dotychczasowych przykładach, oznaczamy graczy literami A, B, C, D, przyczem gracz A ma za partnera gracza C, zaś gracz B gracza D.

Gracz A zapowiada 1 kier, gracze B i C pasują, zaś gracz D zgłasza 1 pik, na co gracz A podniósł na 2 kiery, poczem wszyscy pasują.

Otóż w powyższym wypadku **obowiązkiem gracza B jest wyjść**

najwyższą kartą koloru partnera, jaką posiada w karcie.

Od zasady tej można odstąpić jedynie w wypadku należycie usprawiedliwionej wątpliwości co do solidności koloru zgłoszonego przez partnera, przy równoczesnem posiadaniu we własnej karcie w innym kolorze asa i króla i wówczas należy wyjść królem. Wyjściem takiem dajemy znać partnerowi, że mamy również asa w tym kolorze, a sami zobaczywszy karty wyłożone na stole, możemy dostosować do nich dalsze wyjście.

Należy bezwzględnie przestrzegać, by wychodząc w kolor swego partnera, **wychodzić zawsze najwyższą z kart posiadanych w tym kolorze,** chociażby to były blotki nie mogące pozornie odegrać większej roli w rozgrywce.

Może się jednak zdarzyć, że posiadamy uzasadnione wątpliwości co do solidności odzywki partnera i uważamy za niewskazane zagranie w jego kolor, a nie posiadamy asa i króla w innym kolorze. W przypadku takim godne zalecenia jest

wyjście „singlem“,

to jest jedyną kartą posiadaną w danym kolorze, oczywiście nie w kolorze atutowym. Partner nasz, doszedłszy do ręki, odegra nam wówczas ten kolor, my zaś niskiemi atutami będziemy mogli przebić lewy przeciwników. Wyjście w „singeltona“ jest **szczególnie wskazane, o ile jest nim as.** Bierzemy wówczas pewną lewę, a zarazem wskazujemy partnerowi kolor do odegrania, w którym weźmiemy lewy na przebitki. Oczywiście mówimy ciągle o rozgrywce w kolor, a nie o grze bezatutowej, którą zajmiemy się w ciągu dalszym.

Może się również zdarzyć, że w danym kolorze posiadamy tylko 2 karty. Należy wówczas zagrać tak, aby partner nasz zorjentował się, że w kolorze tym **mamy możliwości wzięcia lew na przebitki.** Podczas kiedy w zasadzie mając w danym kolorze asa i króla, zgrywa się najprzód króla, to grając wbrew tej zasadzie, czyli **zgrywając najprzód asa a potem króla** sygnalizujemy partnerowi, że więcej kart w tym kolorze nie posiadamy. Posiadając w kolorze tylko figurę i blotkę, naprzykład damę i szóstkę, **zagrywamy najprzód figurą**, w tym wypadku damą.

Wyjątek stanowi król i niska karta.

Koloru takiego nigdy się nie rusza,

aby nie „ogałacać“ króla, który pozostawszy samotnym, pozbawiony zostanie szans zrobienia lewy.

Jeśli nie mamy żadnego wyjścia wspomnianego wyżej, a posiadamy mariaż z jakiegoś koloru, to **należy wyjść królem.** Zachodzi tutaj pozorna sprzeczność, zgodnie bowiem z tem, co powiedzieliśmy wyżej, należy wyjść królem zarówno wtedy, kiedy się ma w karcie asa i króla, jak również i wtedy, gdy się ma króla i damę. Jak więc partner będzie wiedział, czy mamy w karcie oprócz króla, asa czy damę?

Wyjaśni się to natychmiast po dodaniu karty przez rozgrywającego; skoro bowiem na króla nie spadnie as ani z „dziadka“ ani od rozgrywającego, należy przypuszczać, że znajduje się on u zagrywającego, zaś jeśli rozgrywający przebije asem, wtedy nasz partner wie, że mamy damę, która obecnie jest już fortą.

A teraz wyobraźmy sobie, że ktoś, nieprzestrzegając powyższej zasady, mając marjaża wyszedł damą. Współpartner, będąc przekonanym, że król jest u przeciwnika, a sam mając asa przebije damę, co może spowodować nie tylko stratę jednej lewy, ale również przyczynić się do wyrobienia tego koloru przeciwnikom.

Jeżeli zagrywający nie ma innego wyjścia, a ma w jakimś kolorze trzecią lub czwartą damę, **powinien wtedy wyjść jakąś młódką tego koloru.** Partner jego, jako trzecia ręka, winien położyć najwyższą kartę; jeśli ma króla tego koloru, to musi go położyć, a rozgrywający o ile ma asa, to weźmie lewę, ale tym sposobem zagrywający ma już fortę damę, z pod której wyszedł.

W braku innych wskazań co do pierwszego wyjścia,

korzystne jest wyjście z tak zwanego sekwensu,

to jest koloru, w którym posiadamy kilka kart w kolejno po sobie następujących wartościach, naprzykład 9, 10 i waleta. Wychodząc z sekwensu, **wychodzimy zawsze kartą najwyższą.** Nie spodziewamy się wprawdzie bezpośredniego wzięcia lewy, liczymy jednak na to, że po spadnięciu wyższych kart w tym kolorze pozostanie nam w ręku „forta“, to jest karta biorąca lewę.

Wyjścia niewskazane:

Nie należy bezwarunkowo wychodzić z koloru, w którym mamy tak zwane „widły“, naprzykład asa i damę (bez króla), lub króla i waleta (brak damy). O ile bowiem brakująca karta znajduje się u przeciwnika siedzącego po naszej prawej ręce, to nie ma ona szans na wzięcie lewy. O ile natomiast sami ruszamy ten kolor i wychodzimy naprzykład asem, to król u przeciwnika staje się fortą i weźmie lewę przy następnem zagraniu; o ile zaś wyjdziemy damą, względnie wogóle niższą kartą z „wideł“, to brakująca nam pośrednia karta u przeciwników weźmie lewę natychmiast. Jednem słowem, posiadając widły **należy czekać, by partner podegrał nam w tym kolorze,** lub by przeciwnicy byli zmuszeni sami ten kolor rozgrywać.

Niewskazane jest również **wyjście z pod asa.** Umożliwia ono przeciwnikowi łatwe wzięcie lewy na króla, o ile go posiada, a ponadto orjentując przeciwnika co do położenia asa, ułatwia mu dalszą rozgrywkę.

Niewskazane są również **wszelkie wyjścia blotką zpod figury,** o ile wskutek tego wyjścia figura pozostaje niestrzeżona. Wychodząc naprzykład zpod damy musimy liczyć się z tem, że przeciwnik posiada w tym kolorze asa i króla, na które weźmie dwie lewy, że zatem dopiero po dwukrotnym zagraniu tego koloru, nasza dama będzie fortą. Wychodząc zpod damy, **musimy mieć zatem conajmniej dwie małe karty do oddania na asa i króla.** Można zatem wychodzić „zpod trzeciej damy“, nigdy jednak z pod drugiej.

Powtarzamy raz jeszcze, że uwagi powyższe mają zastosowanie **tylko przy grze kolorowej.** Pierwsze wyjścia przy grze bezatutowej omówimy w następnym kąciku.

Przegląd filmowy.

Kraków, 1 lutego.

Wśród ostatnich premjer filmowych na specjalne podkreślenie zasługuje **nowy film polskiej produkcji, wykończony już po wojnie, a wyświetlany obecnie w kinie Apollo p. t.: Przez łzy do szczęścia.** Jest on dowodem dalszego postępu polskiej kinematografji i to zarówno pod względem reżysersko-scenicznym, jak i technicznym.

Pozatem mieliśmy w **„Wandzie“** film p. t. Człowiek na bezdrożach, w **„Sztuce“** film pt. Bel-Ami, w **„Atlanticu“** wesoły film pt. Chłopcy w Tyrolu. Kino **„Stella“** wyświetliło wznowienie słynnego filmu Córka pocztmistrza, a **„Uciecha“** film Miłosierne kłamstwo.

„Przez łzy do szczęścia“.

(w) Aczkolwiek film, wyświetlany obecnie w kinie **Apollo**, wykończony został po wojnie, to jednak nosi na sobie piętno stosunków przedwojennych. Może właśnie dlatego wywiera o wiele większe wrażenie, niżby to miało miejsce w normalnych warunkach.

Konflikt między miłością do pięknej kobiety, a obowiązkami nietylko lekarza, ale i opiekuna sierocińca, stanowi podłoże, na którem rozwija się ciekawa i interesująca akcja sztuki. Reżyserja filmu nie pozostawia nic do życzenia. Film został opracowany żwawo i bez osłabienia tempa.

Aczkolwiek główne role kreują **Irena Malkiewicz-Domańska i Franciszek Brodniewicz**, to jednak w istocie rzeczy bohaterem filmu jest **dziecierania z sierocińca.** Umie ona rozśmieszyć, ale także rozrzewnić do łez. Bezgraniczne przywiązanie dzieci do swego opiekuna dowodzi, że dzieci są najwdzięczniejszym elementem, dla którego warto poświęcić miłość kobiety i życie.

Ponieważ jednak miłość zwycięża wszystkie przeszkody, przeto także i w tym wypadku daje się ona pogodzić z obowiązkiem. Film jest szczególnie wzruszający, gdyż mimowoli nasuwa się analogja do dzieci, które również zostały pozbawione opiekunów, a ci, którzy ich rolę objęli, pozbawiają dzieci wszystkiego, co może sprawić przyjemność i zadowolenie.

Obok głównych postaci filmu, kreowanych przez **Irenę Malkiewicz-Domańską** oraz **Franciszka Brodniewicza**, grających naprawdę pierwszorzędnie i z właściwym umiarem, podkreślić należy kapitalne sylwetki Żanety w opracowaniu **Ćwiklińskiej**, redaktora, [illegible] **Orwida**, oraz przekomicznego [illegible] w roli Felusia szofera. Postacie te stanowią ważne, humorystyczne uzupełnienie filmu, które wzmaga jego tempo i rozwój akcji. W roli profesora uniwersytetu widzimy także znanego z ostatniej rewji **Grolickiego**, a wielką popularnością cieszy się **gromada polskich „Coeganów“ i „Shirley'ek“** w rolach dzieci z sierocińca. Jednem słowem film, który przynosi zaszczyt polskiej produkcji filmowej.

Nad program tygodnik aktualności z Generalnego Gubernatorstwa nr. 3/41.

„Człowiek na bezdrożach“.

(Dr. K.) „Człowiek na bezdrożach“, oto tytuł filmu, wyświetlanego od piątku w kinie **„Wanda“**. W czasie akcji powyższego filmu zapoznajemy się z ciekawem życiem i bardzo charakterystycznemi typami półświatka, oraz przedstawicielami sfer arystokratycznych i finansowych.

Znany artysta **Hans Albers** w roli prezesa wielkiego koncernu przemysłowego zaprodukował nam grę bez zarzutu, przyczem jeszcze raz dowiódł swej wszechstronności. Jego naturalna swoboda ruchów, bez względu na to czy jest we fraku, liberji szoferskiej, stroju apasza, czy ubraniu kelnera, robi bardzo miłe wrażenie i stwarza iluzję rzeczywistości.

Mimo, że powyższy film obfituje w szereg wesołych i komicznych sytuacyj, nie jest jednak pozbawiony i pewnych momentów pouczających. I tak okazuje się, że rozpieszczona i wychowana w dobrobycie córka, nie zawsze znajdzie chwilę wolną od rozrywek, aby poświęcić ją ojcu, który wszak darzy ją wszystkiem i zwłaszcza miłością.

Następnie potwierdza się jeszcze raz prawda, że „ściany mają uszy“, a nasze najbliższe otoczenie, zwłaszcza służba, nie bardzo to umie „trzymać język za zębami“.

Jeżeli chodzi wkońcu o wielkie koncerny przemysłowe, to zachodzi czasami potrzeba zastosowania jakiegoś triku, aby uzyskać potrzebny sukces. Czy tytuł filmu został trafnie określony, wydaje nam się rzeczą conajmniej wątpliwą, gdyż w ciągu akcji bezdroży tych dostrzec nie możemy.

Nadprogram sprawozdanie filmowe z Generalnego Gubernatorstwa.

„Bel-Ami“.

(Jo) Miła komedja muzyczna, grana obecnie w kinie **„Sztuka“**, przedstawia małą galerję kobiet na tle życia paryskiego, w którem miłość i polityka, interes i patrjotyzm zazębiają się dokoła młodego człowieka, pragnącego wypłynąć na szersze horyzonty społeczne.

Kobieta — mózg, w rodzaju madame Pompadour z czasów Ludwika XV-go, mająca się na zawiłych labiryntach polityki, sztukach ekwilibrystycznych dziennikarstwa przesuwająca stanowiska i role, jak pionki na szachownicy, kobieta-histeryczka, midinetka paryska o ambicjach artystki i wreszcie młoda dziewczyna, piękna i bogata, szukająca spokoju i miłości w stworzeniu sobie ogniska domowego — typ „okazyjny“ w obramowaniu luksusu i zbytku.

Akcja rozgrywa się na tle wspaniałych

salonów, wyrafinowanej kultury i smaku w gustownej ich dekoracji i urządzeniu beztroskiej swobody życia. Na podkreślenie zasługuje gra **Olgi Czechowej**, której rola kobiety-mózgu została ujęta w sposób niepozbawiony finezji i czaru, jakie cechują wielką artystkę. Muzyka, tańce i śpiew złożyły się na miłą całość, która utrzymuje widza w pogodnem i pełnem humoru nastroju.

„Miłosierne kłamstwo“.

(fem) Film p. t. „Miłosierne kłamstwo“, wyświetlany obecnie w kinie „Uciecha“, okazał się nietylko pociągającym ze względu na świetną grę Hildy Krahl, ale również na fabułę niezwykle interesującą i ciekawą.

Konflikt dramatu polega na tem, że młoda dziewczyna dopuszcza się kłamstwa, podając się za żonę uwodziciela nietylko w gronie znajomych, ale również bogatym rodzicom jej nominalnego małżonka. Robi to jedynie ze względu na dziecko, o istnieniu którego nie wie nawet rodzony ojciec. Miłość macierzyńska jest chyba jednym z najpiękniejszych uczuć, dla których wszyscy znajdziemy zrozumienie, choćby przyszło płacić nawet fałszywą monetą.

Cudowna gra Hildy Krahl jest tą nadzwyczajną przynętą, dla której chętnie chodzimy do kina, patrzymy na „trójkąty“, w których klasyczne postaci — on, ona i ten trzeci — zachowały swe uprzywilejowane stanowisko. W roli uwodziciela występuje młody artysta, Otto Gebühr.

„Córka pocztmistrza“.

Film grany obecnie w kinie **„Stella“** należy bezsprzecznie do najwspanialszych tego sezonu, został uznany za najlepszy film produkcji r. 1940.

Hilda Krahl kreuje postać pięknej córki pocztmistrza nadzwyczaj inteligentnie bez szarży i z głębokim realizem. W roli ojca występuje znakomity tragik **Henry Georg.**

Ponadto tygodnik z życia Generalnego Gubernatorstwa.

„Chłopcy z Tyrolu“.

(Jer) Na tle wspaniałego krajobrazu Tyrolu rozgrywa się walka dwóch kobiet — miłej prostej dziewczyny wiejskiej z rafinowaną i przebiegłą kokietką — o miłość i serce nauczyciela-skrzypka. Słońce, góry, śnieg, muzyka, czarujące tyrolskie i wiedeńskie piosenki w wykonaniu znanego na cały świat Chóru Chłopców Wiedeńskich, składają się na przemiłą całość.

A wszystko to zobaczyć i usłyszeć można w przemiłym filmie p. t. „Chłopcy z Tyrolu“, wyświetlanym od piątku dn. 31 I. na ekranie kinoteatru „Atlantic“.

Ponadto wyświetlany jest najnowszy tygodnik z Generalnego Gubernatorstwa.

KRONIKA

Rozdział środków żywności dla ludności nie-niemieckiej krakowa.

Kraków, 1 lutego. Rozdział środków żywności i artykułów gospodarczych dla nie-niemieckiej ludności w tygodniu od 3 do 9 lutego 1941 r. został ustalony jak następuje:

Chleb.

Na odcinki kart żywnościowych B 1, 2, 3. Ilość i cena jak dotychczas.

Mięso.

Ludność aryjska (dorośli i dzieci) w okręgach miasta I, II, III, IV, V i VI otrzymuje za odłączeniem odcinków F 20 i 21 kart żywnościowych po 200 gramów po urzędowo ustalonych cenach maksymalnych.

Cukier.

Posiadacze dodatkowych **kart żywnościowych** II otrzymują za **odłączeniem odcinków** Z 16 we właściwych **sklepach po** 100 gramów po cenach urzędowo ustalonych.

Margaryna.

Posiadacze dodatkowych kart żywnościowych II za odłączeniem odcinka N 22 otrzymują w filjalnych sklepach Małopolskiego Związku Mleczarskiego przy ul. Długiej 27, Limanowskiego 2, Sienkiewicza 2, Rakowickiej 2, oraz w sklepach Mleczarni Związkowej przy ul. Rakowickiej 17 i Krowoderskiej 22 po 125 gramów. **Cena 5 zł.** za 1 kg.

Środki do mycia i prania.

Posiadaczom II dodatkowych kart żywnościowych za odcięciem kuponu N 18 sprzedaje niemiecki sklep towarów mydlanych i specjalnych (Firma Gensel) Plac Szczepański 9 po 1 kawałku mydła toaletowego (cena 40 gr) oraz po 1 paczce proszku mydlanego (cena 70 gr).

(Jo) **WYPADEK PRZY PRACY.** W czasie pracy przy maszynie, Wawrzyniak Aleksander zam. przy ul. Krowoderskiej 3, doznał złamania przedramienia prawego. Zawezwany lekarz Pogotowia Rat. udzielił mu opatrunku.

Pomyłki w druku wynikłe z powodu niewyraźnego i nieczytelnego pisma nie będą uwzględniane przy reklamacjach.

Wolne posady

POTRZEBNA
starsza panna — zdrowa, pracowita do sklepu i pomocy w domu. — Rękawka 10, Maciejasz. 3947

SŁUŻĄCY,
chłopak zostanie przyjęty. Kasyno Oficerskie Zyblikiewicza 1. Kraków. Zgłoszenia osobiste. 8353

EKSPEDJENTKI
z praktyką sklepową poszukuję do sklepu tytoniowego. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3949“. 3949

Posad poszukują

MŁODA
inteligentna — przyjmie pracę gospodyni, najchętniej u samotnego pana. Zgłoszenia: Węglarski, Dębica. 557k

RZĄDCA
wykwalifikowany długoletnia praktyka, szuka pracy. Łaskawe zgłoszenia: Goniec Krakowski, Tarnów, „Nr. 430“. 560k

KTO
z serc szlachetnych poda życzliwą dłoń miłej, sympatycznej — pannie 24-letniej Polce z towarzystwa, — ofiarowując jej pracę ekspedientki, sekretarki, urzędniczki lub podobnej. Agencja, Sienna 12. „Dla Ciebie, Mario“. 4059

MŁODA
sympatyczna, — bezwzględnie uczciwa, smacznie gotująca, poszukuje zajęcia na parę godzin dziennie (początki niemieckiego). Łaskawe zgłoszenia: Kotlarska 4 m. 9. „Dla Zofii“. 3935

MŁODA
po liceum, szuka jakiejkolwiek pracy. Goniec Krakowski Kraków, „Nr. 3968“. 3968

Kupno nieruchomości

KAMIENICĘ
komfortową — 100.000 i inne **DOMKI** 25.000 do 50.000. **NIEUŻYTKI** pod stawy rybne kupi „INICJATYWA“, — Kraków, Krowoderska 4. 4040

PARCELĘ
w śródmieściu, — słoneczną, uzbrojoną, kupię wprost od właściciela. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 4044“. 4044

Kupno

POSZUKUJĘ
kompletnych urządzeń kuchennych, garnituru klubowego teczki na akta, szafy biurowej, porcelany na 12 osób, srebra stołowego, kilimu, patefonu. — Zgłoszenia: Koncesjonowany Chrześcijański Sklep Komisowy, św. Tomasza 26, telefon 162-01. 4088

POTRZEBUJEMY ZARAZ
futer, lisów żółtych, srebrnych, kołnierzy, ubrań, swetrów, raglanów, palt, sukien damskich, kilimów, dywanów. Komis Adolf Hitler-Platz 12, tel. **143-13.** 4065

WARTOŚCIOWE PRZEDMIOTY
kupię. Kraków, Wielopole 10. — Biuro. 4069

ŁÓŻKO
tapczan, leżankę okazyjnie kupię. Lubicz 3, cukiernia. 3996

ŁÓŻECZKO
dziecięce, dobry stan, kupię. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3941“. 3941

POSZUKUJEMY
dla klientów: futer, płaszczy, ubrań, obuwia, aparatów fotograficznych, patefonów, kostjumów narciarskich, rozmaitych przedmiotów domowego użytku. Sprzedajemy szybko, obsługa fachowa. Dom Komisowy, plac Szczepański 2, tel. 144-56. 4048

NAJKORZYSTNIEJ
kapitał ulokujesz **„DAR“** Grodzka 20. 3874

Sprzedaż nieruchomości

PARCELE
przemysłowe przy torach kolejowych. **BUDOWLANE** od 15.000 złotych sprzeda **„INICJATYWA“**, Kraków, Krowoderska 4. 4039

OPICYNA
z parcelą, front do zabudowy — śródmieście — 110.000, parcela przy ulicy Wybickiego 550 sążni cena okazyjna, Zwierzyniec 500 sążni 75.000, — Zwierzyniec 178 sążni 17.500 (uzbrojone) wiele innych sprzeda: Sporysz, Kraków, Mały Rynek 4 m. 6. 4050

KAMIENICE,
domy, wille, gospodarstwa, parcele każdej wielkości sprzeda **BIURO „WAWEL“**, Kraków, Grodzka 60, II piętro.

PARCELA
w Skawinie 800 sążni cena 12.000 sprzeda **BIURO „WAWEL“**, Kraków, Grodzka 60. 3950

Sprzedaż

MASZYNĘ
krawiecką Singera sprzedam. — Kraków Zakrzówek, św. Jacka 18a. 3934

KOŻUCH
kryty suknem — podróżny sprzedam. Kraków — Kraszewskiego 19 m. 11. 3897

SPRZEDAM
tanio maszynę pisarską biurową Schmidta. — stan pierwszorzędny, patefon meblowy. Lwowska 19. 3942

SPRZEDAM
bardzo tanio meble: łóżka dębowe, siatki, krzesła, biurko, patefon „Paillard“ — walizkowy. — Lwowska 18. 3943

PIEC
kuchenny na węgiel marki Küpperbusch przenośny sprzedam. — Pędzichów 18 m. 3. 3901

FILATELIŚCI UWAGA!
Przewrót dziedzinie albumów!! Zamawiajcie opatentowany **ALBUM - KLASER** Polski lub Generalnego Gubernatorstwa. — Korzystajcie abonamentu pakietów z prawem zwrotu dubletów. Prospekty bezpłatnie. Cennik-katalog znaczków polskich 2 złote. Przybory filatelistyczne. Hurt-Detal. Polski Dom Filatelistyczny. Warszawa, Marszałkowska 116. 579k

MATERJAŁY BUDOWLANE,
flizy, posadzki, kafle, rury kamionkowe, papę dachową, trzcinę, gips, cegłę szamotową itp. poleca Biuro Dostaw Materjałów Budowlanych — Stanisław **RZEGOCIŃSKI** — Kraków Szpitalna 36. Tel. 126-49 4004

PIANINO
zagraniczne, orzechowe, **MASZYNA** „Singera“ — dobrym stanie do sprzedania. Garbarska 8 m. 1. 3987

ROWER
męski — damski sprzedam. Dębniki, Zagrody 23/1. 3948

SPRZEDAM
salonik mahoniowy, — toaletkę, dwa nocne stoliczki, białą szafę, dwa stoły, kuchenkę gazową. Wiadomość: Rynek Kleparski 6/3 3999

DZIEŁA ARCHITEKTONICZNE,
piecyk węglowy ogrzewacz, saneczki dziecięce — sprzedam Długa 23/8. 3995

ŁYŻECZKI
aluminiowe 12 tuzinów 10.— złotych, klamry do pasków 12 tuzinów 15.— zł. wysyłamy za pobraniem. Cenniki na żądanie. „Agenda“, Warszawa, Poznańska 37-6. 577k

PROWINCJA
zakupi dobrze wszelkie artykuły **GALANTERYJNE HURTOWO.** Zamówienia listowne powyżej 100 zł. wysyła bez doliczenia kosztów, Majewski, Warszawa, Wilcza 23-20. 578k

FORTEPIAN
Wirtha, piękną jadalnię, maszynę do szycia Singera, zastawę stołową, kryształy, porcelanę, kilimy, oraz wiele pożytecznych rzeczy codziennego użytku — poleca Koncesjonowany Chrześcijański Sklep Komisowy, św. Tomasza 26, tel. 162-01. 4068

SILNIK
elektryczny 2 koni 380/220, 2800 obrotów nowy, — Silnik elektryczny 1.5 konia 380 220, 2850 obrotu, nowy. — Zakład mechaniczny A. Jordan, Zwierzyniecka 5. 3855

PATEFON
płyty sprzedam. Pańska 8/4. 3933

SYPIALNIĘ
jasną nową sprzedam. Bocheńska 8/14. 3929

BUTY
z cholewami 150 zł., suknię oraz narty sprzedam. Kraków, Mogilska 10 m. 3, między 14—16. 550k

SMOKING
mały wzrost. — **KOSTIUM** trzyćwierciowy brązowy, bucIki sportowe Nr. 35, kalosze męskie Nr. 42, wszystko prawie nowe, tanio sprzedam. — Kraków, Rakowicka 3/11. 4080

BRYLANTOWY
pierścionek, kolczyki oraz zastawę srebrną sprzedam. — Kraków, Wielopole 10, mieszkanie 13. 4070

AKORDEON
nowy, 120 basów do sprzedania. — Szpitalna 1 sklep. 3938

PIERZYNĘ
puchową sprzedam. Kielecka 30 4, Osiedle. 3946

SPRZEDAJEMY TANIO
bez kartek futra, lisy, ubrania, palta, raglany, kilimy, dywany oraz wszelkie sprzęty domowe. Komis, Adolf Hitler-Platz 12, tel. **143-13.** 4066

SPRZEDAŻ
w wielkim wyborze materjały elektrotechniczne, przewody wszystkie przekroje rury, druty nawojowe, oekasy, nikielina, lampy pendułowe z dużą kulą porcelanową do holu. Transformatory, automaty schodowe, telefony, szczotki do motorów, feny, ramki świece i żarówki samochodowe, wyłącznik do windy żelazny, transformator pierwotny na 214 Volt i materjały dla instalatorów — Sklep, Kraków, Mogilska 16. 3858

LAMPY BIUROWE
i inne **GRZEJNIKI**, odkurzacze, numeratory, wentylatory, akumulatory. Skład Artykułów Elektrotechnicznych — „ŻAR“ Sławkowska 11 podwórze. 4007

Matrymonialne

MŁODA
inteligentna, niezależna pozna, nawiąże korespondencję z Panem wolnego zawodu do 35. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia: — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 3852“. 3852

KULTURALNY
wyższe wykształcenie, lat 36, na stanowisku, większa gotówka, pozna panią do lat 28, inteligentna, wybitnie przystojna, subtelna. Może być biedna. Zgłoszenia nieanonimowe z fotografją. — Dyskrecja dżentelmena. Cel matrymonjalny. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3951“. 3951

POZNAM
kuzyna, niebrzydkiego, zdrowego, dobrej prezencji, kulturalnego, kawalera, 38 lat, na stanowisku, średniego wzrostu — majętnego, domatora z miłą Panią, właścicielka realności w Krakowie. Cel matrymonjalny. Poważne zgłoszenia — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3928“. 3928

PANIĄ
od lat 30, dobrej rodziny, bez przeszłości, gospodarną — poszukuje tą drogą w celu matrymonialnym, kawaler wykształcony, ze sfer przemysłowych, dobrze sytuowany. Dyskrecja rzeczą honoru. — Poważne zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3952“. 3952

POZNAM
przystojną pannę lub wdówkę do 35 lat. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 4057“. 4057

MUZYKALNA
inteligentna dziewiętnastoletnia ładna nawiąże korespondencję z Panem podobnych zalet (fotografja, muzykalni pierwszeństwo). Cel matrymonjalny. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 3997“. 3997

WDOWA
po 40-ce, samotna, przystojna, zagospodarowana własne mieszkanie, pozna Pana również samotnego, zdrowego, inteligentnego, uczciwego, na stanowisku, do lat 50. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 3925“. 3925

KATOLIK
technik-dentysta, posiadający zakład dentystyczny, poszukuje lekarki dentystki, wzrost średni, cel matrymonialny. Pierwszeństwo z Poznańskiego. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Tarnów, „Nr. 429“. 561k

BLONDYNKĘ
lat 20 bez posagu, inteligentną spokojnego charakteru poznam matrymonjalnie. Łaskawe zgłoszenia fotografja: — **„DAR“**, Grodzka 20 „przyszłość“. 3876

Lokale do wynajęcia

POKÓJ
przy rodzinie do wynajęcia. Zielona 5 m. 12. 3936

POKOJE WOLNE „DAR“
Grodzka 20. 3980

POKOJE „FIDUCIA“ FLORJAŃSKA
15. 3994

NOCLEGI!
„FIDUCIA“ Florjańska 15 (informacje do godz. 18). 3993

WSPÓLNY
niekrępujący pokój umeblowany pani. Dojazdowa 5a/4. 3990

POKÓJ
wspólny dla pani Fałata 9/7. 3909

POKÓJ
komfortowy, — utrzymanie do wynajęcia. Wiadomość ul. Jabłonowskich 4/4. 3908

POKÓJ
częściowo umeblowany wynajmę. Wrocławska 87. 3927

WYNAJMĘ
umeblowany pokój solidnej osobie Kazimierza Wielkiego 34/II. 3998

Lokali poszukują

BEZPŁATNE ZGŁOSZENIA
wolnych lokali. **„DAR“**, Grodzka 20. 3877

PAN NA STANOWISKU
poszukuje pokoju czystego (komfort) śródmieście. Zgłoszenia Biuro Ogłoszeń „Fiducia“ Florjańska 15. 3992

MŁODE POSAŻNE MAŁŻEŃSTWO
poszukuje komfortowego pokoju umeblowanego — bez pościeli. Oferty: Biuro Ogłoszeń „FIDUCIA“ Florjańska 15. 3991

LOKALU
na pracownię stolarską poszukuję, ewentualną adaptację uskutecznię — wiadomość o nadającym mi się lokalu wynagrodzę. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3967“. 3967

Nauka i wychowanie

NIEMIECKIEGO
wszystkie zakresy, naucza germanistka za zezwoleniem Władz. — Zacisze 12/2. 3922

„STRÓJ“
Koncesjonowana Uczelnia kroju, szycia i modelowania w Krakowie Konarskiego 32 (koło Parku Krakowskiego) — rozpoczyna nowe kursy 4 lutego. Informacyj udziela się od 10—13. 3989

Rozne

FILATELIŚCI
Biuro **„IKAROS“** zawiadamia Szan. Filatelistów o otwarciu sklepu na placu Wszystkich Świętych 11. — Znaczki polskie, zagraniczne — w wielkim wyborze. Na prowincję wysyła cenniki po przesłaniu porta. 4003

UNIEWAŻNIAM
zgubiony dowód Nr. 569 na nazwisko Stabrawa Roman. 3944

FILATELIŚCI!
Znaczki, bloki kupisz — sprzedasz korzystnie: Kraków, Florjańska 31 (Księgarnia Powszechna). 3729

MAM
parę tysięcy złotych, oczekuję propozycji od Pani, prowadzącej samodzielnie interes. Łaskawe oferty: Goniec Krakowski. Kraków, „Nr. 3873“. 3873

RODZICE!!
Zima mija, pomyślcie o waszych milusieńkich na wiosnę. Znana z solidnej obsługi, specjalnego wykonania garderoby dziecięcej — **„MODA DZIECIĘCA“** — przyjmuje nadal do roboty z powierzonych materjałów oraz wszelkie przeróbki do lat 16. — Marja ŚLIWIŃSKA — Kraków Grodzka 18 III p. 4002

OBIADY
obfite, smaczne, **DWUDANIOWE** 2 złote.. Kolacja 1.50 wydaje „Kuchnia Domowa“ Karmelicka 21a. Czynna od 12 do 20. 4005

AUTO
4—5ton potrzebne przewożenia towaru, trasa obustronna 40 km. **„DAR“** Grodzka 20. 3879

ZAMKI
do walizek czarno lakierowane w dobrym gatunku, tuzin 8 zł. wysyłka na prowincję za uprzedniem nadesłaniem należytości. Skład towarów żelaznych — Rozalja Herzig, Sienna 1. Kraków Zarząd Komisaryczny. 3906

MASZYNY BIUROWE
Naprawy, przeróbki, remonty. Ćwiczenia w pisaniu na maszynach — lokal ogrzany. Agentura Handlowa Gołębiowski-Rafalski, Kraków, św. Jana 8/10, telefon 226-45. 3483

FOTOGRAFICZNE
artykuły, aparaty dawniej Warszawska Spółka Fotograficzna — Warszawa, Marszałkowska 152, Edmund Cukrowski. — poleca: błony, rolki, papiery, aparaty i t. d. wszystkich marek. 583k

PRZEPROWADZKI,
oraz przewóz fortepianów wykonuje — jak dawniej fachowo i solidnie: Kasimierz Pawlik, — Kraków, Sławkowska 11 m. 12. 3273

WYNALAZKI
realne recepty, przepisy — pomysły szybko pomogę sfinansować. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 3972“. 3972

DR. PRUSKI
ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych, od 2—3 i 4—6, AdolfHitler-Platz 15. 3903

ODSTĄPIĘ
sklep komisowy z koncesją przy głównej ulicy w Tarnowie, dobrze zaprowadzony. — Wiadomość: Nowy Świat 22 m. 1 O. Jarmuła. 559k

„INICJATYWA“,
Kraków, Krowoderska 4, telefon 183-80, załatwia ... sprawy **POŻYCZEK** hipotecznych. 4038

WSZYSTKO ZAŁATWIA
Biuro Zleceń Informacyj Obrotu Nieruchomościami **„DAR“** Grodzka 20. 3878

ROBOTY
budowlane ze swoich lub powierzonych materjałów, wykonuje upoważniony budowniczy. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 3568“. 3568

PÓŁROCZNY KURS UPROSZCZONEJ STENOGRAFII niemiecko-polskiej MARCZEWSKIEGO (Adolf Hitler-Platz 9, telefon 101-14), obejmuje m. n. także: JĘZYK NIEMIECKI od podstaw, z gramatyką, ortografią, konwersacją, korespondencją, maszynopismo i daje sumienne, gruntowne i wszechstronne przygotowanie do zawsze popłatnego zawodu. Znajomość języka niemieckiego ani matura przy przyjęciu nie wymagana. WPISY TERAZ

Wolne posady

POTRZEBNA młoda, inteligentna Polka, do samodzielnego prowadzenia domu bezdzietnego małżeństwa. Dobre traktowanie zapewnione. Oferty: „Par“, Kraków, Adolf Hitler-Platz 46 — „13,90“. 563k

AGENTÓW do sprzedaży guzików nicianych w większych miastach Gubernatorstwa poszukuję. Oferty: **MAJEWSKI**, Wszystkich Świętych 8. 4027

AGENTÓW do sprzedaży tanich kuchenek elektrycznych w większych miastach Gubernatorstwa poszukuję. Oferty: **MAJEWSKI**, Wszystkich Świętych 8. 4017

MODELARZY gips, terazzo — marmury poszukuję. Oferty — **MAJEWSKI** — Wszystkich Świętych 8. 4031

POWAŻNE Wydawnictwo — przyjmie solidnych kilka Pań i Panów — jako sprzedawców. Zarobek pewny — praca stała. Warszawa, ul. Wiejska 20, m. 8. 575k

Posad poszukują

ROLNICZKA, znająca prace biurowe, pisząca na maszynie poszukuje posady w Krakowie. Zgłoszenia: „Par“, Kraków, Adolf Hitler-Platz 46 „58“. 567k

PEDICURZYSTKKA- stenotypistka — ekspedjentka — gospodyni szuka posady. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 3976“. 3976

HANDLOWIEC branży kolonjalnej znający pracę w sklepie, magazynie, biurze obejmie jakąkolwiek posadę. — Zgłoszenia proszę kierować do Gońca Krakowskiego Kraków — „Nr. 3977“. 3977

FRYZJERKA trwała wodna, manicure przyjmie pracę od zaraz. Zgłoszenia: Węglarski, Debica. 556k

BUFETOWIEC kelner, niemiecki perfekt, pierwszorzędny, doświadczony fachowiec nadzwyczaj pracowity, energiczny, bezwzględnie uczciwy — obejmie posadę. Poprowadzi interes Wymagania skromne. Biuro ogłoszeń Sienna 12. Kraków. „Wyjątkowy pracownik“ 4062

Kupno nieruchomości

KUPIĘ willę komfortową wpłacę 100.000,—. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 3930“. 3930

KUPIĘ dom z dużym placem w Krakowie. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 3931“. 3931

KUPIĘ kamienicę w dobrym stanie — wpłacę 150.000 — Zgłoszenia: Goniec Krakowski. Kraków — „Nr. 3932“. 3932

KAMIENICZKĘ, PARCELĘ, DOMEK, gospodarstwo kupię. — Miejscowość obojętna. — Kraków, Wielopole 10. Bolesław Wyrwicz. 4090

Kupno

PATEFON walizkowy kupię, cena. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 3883“. 3883

CZYNNY sklep z branży żelaznej, gospodarczej lub innej kupię. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 3712“. 3712

WIERTARKĘ stołową, ręczną kupię. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 3731“. 3731

UNDERWOOD biurowy kupię. — Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3862“. 3862

OBRĄCZKI, zegarek lub inny wartościowy przedmiot, kupię. Grodzka 5, oficyny, I piętro. 3285

KUPUJĘ OBRAZY znanych malarzy polskich: Wawrzecki, Kraków, Wiślna 9. 3253

KUPIMY tokarkę 1.50—2 m toczenia, wiertarkę do 20 mm wiercenia, młot sprężynowy 50—75 kg uderzenia. „Par“, Kraków, Adolf Hitler-Platz 46 — 13,83“. 565k

OBRABIARKI Maszyny do obróbki drzewa, metali, nowe, używane kupuje — inż. Maciejewski, Kraków — Szlak 20/3 telef. 231-79. 4026

BECZKI po karbidzie, terze i asfalcie kupuję. Oferty Biuro **MAJEWSKI**, Wszystkich Świętych 8. 4029

DYWANY perskie, meble, starą porcelanę, duże kilimy kupuje Haubelt. — Gołębia 2, sklep. 4052

JUŻ w ciągu jednego dnia można korzystnie sprzedać ubrania, suknie, futra, lisy, płaszcze, dywany, — maszyny, teki — obuwie i t. d. — przez Komis — **GRODZKA 42.** 4054

NAJKORZYSTNIEJ sprzedacie wszystko w „CENTROKOMISIE“, Grodzka 9. **POSZUKUJEMY** zaraz wszelkiego rodzaju futer, ubrań, płaszczy, sukien, kilimów, narzut, patefonów, płyt, maszyn do szycia, pisania. 4083

MASZYNĘ pisarską dużą, walizkową kupię. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 4084“. 4084

POTRZEBUJĘ zaraz: futra perskiego, płaszczy męskich, damskich, ubrań, dywanu perskiego, ładnego. Dom Komisowy, Wiślna 8 4058

Sprzedaż nieruchomości

KAMIENICĘ nową piętrową, garaż, 55.000; — Dom nowy, 4 pokoje, ogródek — 18.000; Dom drewniany ze sklepem, przy stacji (Rzezawa) koło Bochni — 5.000; Parcelę zatwierdzoną (Podgórze) 18.000; Parcelę willową, zatwierdzona budowa, 280 sążni, cena 11.000; dwa domy nowe, murowane 28.000 i wiele innych nieruchomości sprzeda Kraków - Podgórze, Kalwaryjska 27, II piętro — Grzywacz Andrzej 3601

PARCELA budowlana w Skawinie 6 mórg — cena 42.000 sprzeda **BIURO WAWEL** — Kraków Grodzka 60. 3945

WILLĘ z dużym ogrodem (Osiedle Oficerskie) sprzedam bez pośrednictwa. Cena 70.000. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3750“. 3750

PARCELĘ ładną, nowa dzielnica Krakowa — studnia szopa, kamień, cegła, piasek, 28.000, sprzeda Biuro „Własna Strzecha“, Kraków, Adolf Hitler Platz 10. 3809

KAMIENICA nowa przy Krakowie murowana 12 ubikacyj, cena 80.000 — sprzeda **BIURO WAWEL** Kraków Grodzka 60. 3939

DOM przy Krakowie — murowany 6 ubikacyj, sklep, duży ogród, parcela budowlana 32.000 sprzeda **BIURO WAWEL**, Kraków Grodzka 60. 3940

KAMIENICE pełnokomfortowe, śródmieście. Czteropiętrowa 250000 **DWUPIĘTROWA** 110.000. **TRZYPIĘTROWA** 180 tysięcy. Piętrowa 70.000. Willę-ogród 55.000. — Parcelę willową, uzbrojona 23.000, 10.000, 7.000 — sprzeda „Lokata“ Kraków, Łobzowska 4. 4064

DOM jednopiętrowy — 10 ubikacjowy. 300 sążni ogrodu, 70.000, w tym B. G. K. 20.000, parcelę 1.100 sążni - 40 metrów frontu centrum Wieliczka 17.000, sprzeda Sporysz. Kraków. Mały Rynek 4, m. 6. 4049

Sprzedaż

FUTRO perskie w dobrym stanie, ład. na sprzedam. — Stara Olsza, Zielińskiego 8, piętro. 4006

TRANSFORMATOR neonowy okazyjnie sprzeda. Kraków, Bracka 5, szlifiernia. 4082

AUTOMOBILIŚCI! MOTOCYKLIŚCI! ROWERZYŚCI! Zgłoście się natychmiast po łatki i aparaty na gorąco, bo gdy kicha nawali, będzie za późno. 5 minut trwa wulkanizacja, każdy wulkanizuje sam. Sprzedaje — wysyła firma Herzog, Kraków, św. Marka 21. 4079

FUTRO sealskinowe sprzeda Biuro Centrala. Floriańska 24/5. 4081

UNDERWOOD biurowy, walizkowa, kasa ogniotrwała. Starowiślna 28/24. 4085

MATERIAŁ na suknię (kupon 3 metr.) okazyjnie sprzedam, ul. Moniuszki 4 m. 5 (Osiedle). 4089

SPRZEDAM lady. Długa 11/6. 3986

FORTEPIAN koncertowy — „BECKER“ angielska mechanika niespotykanej konstrukcji, prawie nowy dla artysty 6.000. Starowiślna 12. — Świątek. 3985

ŁÓŻECZKO dziecięce w dobrym stanie do sprzedania. Florjańska 49 I p. m. 4 od g. 1—3

CYGARNICZKI szklane, drewniane — wyłączna sprzedaż Okręgu Krakowskim. Odsprzedawcom wysoka prowizja. — **MAJEWSKI**, — Kraków Wszystkich Świętych 8. 4023

MASZYNY betonowe do wyrobu: **PUSTAKÓW, DACHÓWEK**, cembrowin poleca: Ślusarnia Józefa Razowskiego, Kraków, św. Łazarza 9. Tel. Nr. 177-01. 4018

PATEFONY motocykle, rowery, maszyny do szycia, wózki dziecięce naprawiamy we własnych warsztatach przez najlepszych fachowców. Wszelkie części na składzie Krischer, Kraków, Zwierzyniecka 6. 566k

HIS Masters, Torems, walizkowe. Maszyna do pisania, Aparat Voigtländer 6×9, — Sklep Komisowy, Floriańska 31. 568k

PASY TRANSMISYJNE! z sierści wielbłądziej, gumowe, troki do szycia pasów, — wosk, śruby, spinacze poleca tanio firma Szajer, Kraków, Floriańska 5, I p. 4078

SIATKI, tkaniny druciane poleca **MAJEWSKI**, Kraków — Wszystkich Świętych 8. 4016

FORTEPIAN BECKERA angielska mechanika prawie nowy sprzeda Świątek, Starowiślna 12. 3979

SPRZEDAM imadło, wiertarkę, — walce do rolowania. Wiadomość: Kraków Przemyska 8/18. 3980

HALLO TARTAKI! Piły gatrowe, cyrkularki, taśmowe klupy do mierzenia belek, numeratory, tarcze do ostrzenia pił — poleca tanio firma Szajer, Kraków. Floriańska 5, I p. 4077

WĘGIEL drzewny, bukowy sosnowy, w dostawach wagonowych — natychmiast sprzedaje najtaniej **DOBROWOLSKI-MORBITZER** — Kraków Jagiellońska 11. Telefon 100-10. 4009

PŁASZCZE zimowe wiosenne **SUKNIE** poleca hurtowo 494k
V. JEGOROW
Warszawa, Wierzbowa 11, m. 29

FRYZJERZY trwałą ondulację robią płynem — „KOSMOS“ Bielsko. — Sprzedaje Kowalski, Kraków, Legjonów 16. 3974

PASY skórzane, gumowe, z sierści wielbłądziej — (nowe szerokości) spinacze, wosk adhezyjny, troki poleca **DOBROWOLSKI-MORBITZER** — Kraków, Jagiellońska 11. Telefon 100-10. 4008

PILNIKI do pił, wiertła, gwintowniki dostarcza Biuro Techniczne — Inż. **JAN ROLLE** — Florjańska 20. II p. 4010

BŁAM futrzany nutrie. Chomiki. Nutriety. Kołnierze — sprzeda: Michałowskiego 15/16. 4033

DUŻE biurko antyczne, szafy, sekretarz, sprzeda sklep — Haubelt, Gołębia 2. 4053

HALLO METALOWCY! Bory do metalu od 1—50 milimetrów, gwintbory, każdą ilość, nożyce do cięcia blachy, kleszcze uniwersalne izolowane, klucze francuskie, kolby do lutowania, śrubokręty, pilniki — młotki, oliwiarki maszynowe kroplowe, towotnice, sztaufery, toczki szmerglowe — sprzedaje tanio firma Herzog, św. Marka 21. 4071

TAŚMA IZOLACYJNA! fiber, bakelit, preszpan, celuloid, pręty ebonitowe, fibrowe, rurki filcowe, szmury azbestowe, grafitowane, łojowane, konopne, gumowe do kotłów — poleca tanio firma Szajer, Kraków, Florisńska 5, I p. 4072

UWAGA KAFLARZE! Karborundowe kostki kaflarskie, noże, drut, szamotkę sprzedaje tanio firma Szajer. Kraków. Floriańska 5, I p. 4073

AZBESTOWE SZNURY grafitowane, łojowane, konopne, rzemienie do szycia pasów, wosk, śruby, spinacze sprzedaje tanio firma Herzog. — Kraków, św. Marka 21. 4074

ŚLUSARZE! STOLARZE! Śruby maszynowe bez nakrętek — z nakrętkami, — śrubki i śruby do drzewa, wszystkie wymiary, każda ilość — sprzedaje tanio firma Herzog, Kraków, św. Marka 21. 4075

PIECYK oszczędnościowy, lustra duże belgijskie. narty — zbiornik pocynkowany 50 l. sprzedam. — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 3981“. 3981

OBRABIARKI do metali, strugarki, dłutownice Shapingi, rewolwerówki, prasy do metali, bakelitu, piły do metali, szlifierki taśmowe i płaszczyźniane, nożyce do blachy, imadła, dziurkarki oraz obrabiarki — do drzewa, frezarki, taśmówki, wahadłówki, cyrkularki, tokarki sprzedaje: Inż. Maciejewski, Kraków, Szlak 20/3 telefon 231-79. 4028

WÓZEK dziecięcy głęboki sprzedam. Zyblikiewicza 9. m. 7. 3982

OKAZY! Lis srebrny, niebieski i polarny. Futro perskie — źrebce francuskie prawie nowe, sealskiny, błamy — ubrania — obuwie najkorzystniej w Komisie: **GRODZKA 42.** 4055

TARCZE FILCOWE Białe „merino“ dla optyków. — Krążki filcowe zwykłe do polerowania, różne wymiary — poleca tanio firma Szajer, Kraków, Floriańska 5, I p. 4076

Matrymonialne

PRZYSTOJNA, 26/1.65, posiadająca 5000 zł. — pozna nauczyciela wzrostu wyższego. — Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 3340“. 3340

NIEZALEŻNA poszukuje starszego solidnego do wspólnego gospodarstwa. Małżeństwo nie wykluczone. Oferty — Kielce, skrytka 17. „Niezależna“. 538k

RZEMIEŚLNIK lat 25, na stałej posadzie, z braku czasu pragnie poznać panią do lat 20. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia z fotografją — za zwrot ręczę: — Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3192“. 3192

23-LETNIA sierota rzymsko-katoliczka biedna prarowita, milutka szczupła brunetka, umiejąca szyć, zna prace troskliwej żony któraby poślubi mężczyzna religijny, przystojny, zdrowy i na posadzie, — od lat 35. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3746“. 3746

WDOWA lat 38, — własne mieszkanie, wyjdzie zamąż za solidnego człowieka do lat 50, bez nałogów, ze sfer robotniczych. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 3698“. 3698

PRZEMYSŁOWIEC lat około 49 pozna pannę, lub wdowę do lat 35, niezależną. Cel matrym. Biuro ogłoszeń Sienna 12 „Przemysłowiec“. 4063

Lokale do wynajęcia

POKÓJ umeblowany, łazienka do wynajęcia dla urzędnika niemieckiego. Al. Prażmowskiego, 48, m. 1. 3978

NOCLEGI Starowiślna 12/16 II. p. oficyna. 3824

NOCLEGI Szewska 7/7. 3831

NOCLEGI śródmieście, Asnyka 5. Kowalska. 3414

DO wynajęcia lokal sklepowy wraz z mieszkaniem w Łańcucie. Wiadomość: Kraków, Paulińska 26, m. 9. 3418

NA wspólne mieszkanie przyjmę dwóch Panów: — Gołębia 16, m. 9. 3867

WSPÓŁLOKATORKI kulturalnej do pokoju w centrum poszukuję. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3890“. 3890

NOCLEGI czyste, tanie — ciepłe. Kraków, Dietla 44, m. 59. chrześcijanin. 503k

POKOJE!!! MAJEWSKI — Wszystkich Świętych 8. 4024

CZĘŚĆ mieszkania willi, aryjskiej rodzinie podnajmę. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 4030“. 4030

POKÓJ umeblowany wolny. Piłsudskiego 18/5. 4000

NOCLEGI ogrzane, śródmieście! Krupnicza 14/5. 3226

NOCLEGI ogrzane Zielona (Sarego) 25/1 3227

Lokali poszukują

LOKALU na **BIURO I MAGAZYN** niedużego szukamy. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3617“. 3617

POKOJE zgłaszajcie bezpłatnie! — **MAJEWSKI** Wszystkich Świętych 8. 4025

KUPCY
znawcy nabywają hurtowo
Lampy Karbidowe
pokojowe z kloszem i gospodarskie wiatroochronne, oszczędne z bezpiecznikiem i regulacją oświetlenia, tylko ze znakiem „Bocian“ dowodem wysokiej jakości i estetycznego wyglądu. — Wystrzegajcie się podróbek! **Palniki Karbig do lamp.** Ceny znacznie zniżone. Oferty na żądanie. Sklepom, Spółdzielniom, Odsprzedawcom, którym salety na gwarantowanym towarze, wysokie rabaty.
Skład Fabr. „Sigro“ Kraków, ul. Grodzka 55. Lampy typu „Tulipan“ Warsz. od zł. 8.—. 489k

NOCLEGI śródmieście, Smoleńsk 33/1. 3734

NOCLEGI czyste: Wenecja 5/1. 3576

POKÓJ noclegowy: Starowiślna 28/23. 3592

3 POKOJE wynajmę z komfortem. Zgłoszenia: Dom Handlowo-Komisowy, Szpitalna 11, róg św. Tomasza 22. 3871

POKÓJ śródmieście umeblowany, niekrępujący, łazienka, panu na stanowisku. Wiad.: Biuro Hupczyc, Jagiellońska 7. 3988

POKÓJ nieumeblowany — dla kulturalnych panów do wynajęcia. Św. Anny 3/4. 4046

NOCLEGI solidnym. Krowoderska 55, m. 1 3776

PRZEJEZDNYM pokój niekrępujący, noclegi, Pierackiego 23, m. 1 3459

NOCLEGI CZYSTE — CIEPŁE Jagiellońska 7A/22 I p. 3987

POKÓJ umeblowany dla 1—2 panów, łazienka — wolny: Czarnowiejska 48 m. 7 3854

NIEUMEBLOWANY, ładny pokój do wynajęcia: Zyblikiewicza 5/38. 3861

NOCLEGI: Wielopole 5/5. 2935

WSZYSCY zgłaszają wolne mieszkania **BEZPŁATNIE** do Najstarszego Biura Szachowska, Jagiellońska 10. 3175

POKOJU niekrępującego — na kilka godzin dziennie szukam. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków — „Nr. 3616“. 3616

POSZUKUJĘ pokoju, wejście — klatka schodowa. Cena obojętna. — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3496“. 3496

SAMOTNY pan, koło pięćdziesiątki, poszukuje umeblowanego pokoju w lepszym domu. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3856“. 3856

POKOJU umeblowanego poszukuje urzędnik Polak. — Adres: Konarskiego 48, m. 6. 3869

WIEDEŃCZYK szuka pokoju umeblowanego używaniem pościeli, łazienki (piec gazowy), możliwie centralne ogrzewanie — okolica Rynek, Karmelicka. Porozumienie w języku niemieckim lub francuskim. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr 3865“. 3865

POSZUKUJĘ pokoju umeblowanego lub bez. Wejście możliwie z klatki schodowej. Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 4013“. 4013

RODZINA na stanowiskach (4 osoby) szuka w śródmieściu pokoju częściowo umeblowanego, — z utrzymaniem. Zgłoszenia: ulica Podzamcze 20/6. 3842

URZĘDNIK szuka wspólnego mieszkania. Goniec Krakowski. Kraków — „Nr. 3975“. 3975

DWÓCH umeblowanych — pokoi, komfort — łazienka, ewentualnie w nowej kamienicy poszukuje Niemiec. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 571k“ 571k

POKOJU z piecem kuchennym lub bez, z osobnym wejściem, śródmieściu poszukuję. Czynsz zgóry. — Kraków, Żuławskiego 8A/12. 4087

Nauka i wychowanie

KURSY niemieckiego — wszystkie zakresy: Sienna 7. 3652

MASZYNOPISMA stenografji uczę indywidualnie. — Grodzka 27. 3384

WYCHOWANA zagranicą, doskonały niemiecki, francuski, udziela lekcji, konwersacji także kompletny. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3455“. 3455

UDZIELAM korepetycyj w zakresie gimnazjum i szkoły handlowej. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr 3715“. 3715

FIANISTKA dyplomowana udziela lekcyj muzyki, przedmiotów teoretycznych: — Karmelicka 12/12 5—7. 3728

NAUCZYCIELKI ŚPIEWU, artystki scenicznej, mile powierzchowności, do współpracy poszukuję. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3595“ 3595

NIEMIECKIEGO, ROSYJSKIEGO, ANGIELSKIEGO udziela pedagog metodą oksfordzką. — Gwarancja Długa 5, m. 6. 2841

DYPLOMOWANA uczy gry na fortepianie, śpiewu, tańców, gimnastyki: Krowoderska 6, m. 17. 3606

PROFESOR germanista naucza po domach niemieckiego — wymowa pierwszorzędna: Kraków, Grodzka 48, mieszkanie 13. 3622

Prywatna **SZKOŁA KOSMETYCZNA,** zatwierdzona przez Władze Generalnego Gubernatorstwa, otwiera 6-miesięczny kurs dla kosmetyczek i masażystek. **WPISY** co dziennie od 16—19, Kraków, Zwierzyniecka 7 II. piętro. 3667

ZAWODOWE SZKOLENIE KOBIET Szkoła dla Kosmetyczek i Masażystek Dr. Med. J. Świtalskiej — zatw. przez Władze, przyjmuje zapisy. Informacje: Warszawa, Al. Ujazdowskie 37 576k

STENOGRAFJI biurowej polskiej niemieckiej szybko pewnie wyuczy pedagog — Zgłoszenia: **MAJEWSKI** Wszystkich Świętych 8 4021

STENOGRAFJI biurowej polskiej niemieckiej, maszynopisma — udziela Aksman. Jagiellońska 7. 4022

LEKCYJ francuskiego udziela M-lle Mounier Basztowa 1 m. 10. 3609

POSZUKUJĘ konwersacji niemieckiej, francuskiej. Chłopickiego jeden, mieszkanie jeden. 3250

NIEMIECKIEGO najpraktyczniej wyucza upoważniony. — Czysta 21-1. 3774

Różne

DYSPONUJĘ gotówką, obejmę na własny rachunek zastępstwo - przedstawicielstwo lub kupię sklep zaprowadzony, ewentualnie spółka. Zgłoszenia: Kraków, — Gnieźnieńska 8. 4051

FILATELIŚCI! za znaczki 1 Rok Gouvernement — daję nominalnej wartości nowości niemieckie WHW Eupen, Helgoland Behring, Tag der Briefmarke i tp. Kupuję również każdą ilość, proszę o oferty. — „Rekord“ Jarosław, Skr. Pocztowa 24. 548k

POSZUKUJE się zaginionej książki kotłowej Nr. St. 31351 z młyna Grünspana w Dębicy. — Znalazcę wynagrodzę. Legięć Władysław, Rzeszów, Grunwaldzka 31. 554k

DUŻY ZAROBEK dla przedstawicieli w Krakowie i każdem mieście. Artykuły kosmetyczne masowego zbytu. Oferty: — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 552k“. 552k

PLUSKWY wszelkie robactwo zarodkami — niszczy — skutek gwarantowany — gazami: Zakład Higjeny, Szewska 24. 4037

PAPIERY WARTOŚCIOWE kupuje, sprzedaje na zlecenie „INICJATYWA“ — Kraków, Krowoderska 4. Telefon 183-30. 4014

POSZUKUJĘ koncesji wódczanej na Kraków. Wielopole 20. Jadłodajnia. 3656

FILATELIST, Biuro „KOLEKCJA“ Kraków — Bracka 4. Sprzedaż, kupno znaczków. — Okazowy numer pisma filatelist. cennik 50 gr. 3691

POGOTOWIE ELEKTRYCZNE: św. Jana 13. 3791

OSTRZY brzytwy, noże, — maszynki do mięsa — nikluje i chromuje. Kraków Florjańska 43. 4019

WKŁADY siatkowe do łóżek, łóżka żelazne, żelazka gazowe do prasowania naprawia — Fabryka Mebli Metalowych — **POGORZELSKI,** Kraków, św. Łazarza 9, tel. 177-01. 4020

DRUKI, rysunki powielane (cyklostylowe) bardzo starannie, szybko - Artystyczna Powielarnia, Biuro podań. Szewska 24. 4035

PORTRETY fotografje kolorowe i do legitymacji wykonuje — szybko, tanio, solidnie — Zakład fotograficzny **JULJANA WIŚNIEWSKIEGO**, Kraków-Podgórze — Rynek 4. 4032

RENTOWNE PRZEDSIĘBIORSTWO sfinansuje „INICJATYWA“ — Kraków, Krowoderska 4. Telefon 183-30. 4011

NIEMIECKIE tłumaczenia, podania, kosztorysy Sienna 14/4. 3978

PLANY kopjuje i kreśli: Starowiślna 1. 4036

ARTYSTYCZNA TKALNIA naprawia bez śladu, czyści chemicznie, farbuje, — przerabia wszelką garderobę. — Kraków, Grodzka 6, telef. 180-58. 501k

TANIEJ JAK NA NALEWKACH! BIŻUTERJA sztuczna, maskotki po 10 gr., broszki po 20 gr. (biżuterja jarmarczna), zabawki, lalki gry, grzechotki, piłki ping pongowe, itp. — Lustra, bakelito we wyroby: cygarniczki, fajeczki, fajki, grzebienie, spinki itp Noże scyzoryki łyżki, widelce, nożyczki itp. Żyletki, brzytwy, pędzle do golenia. Różna galanterja! Wielki wybór! — Praktyczna Galanterja. Warszawa, Marszałkowską 102 sklep 38 (102 Źródła). — Tylko hurtowo! Cenniki wysyłamy bezpłatnie 499k

REPERACJE, zamówienia przyjmuje Pracownia waliz, teczek, torb, Szewska 19 podworzec. 3836

RYSUNKI kopjuje szybko: Konjownia **STAROWIŚLNA 12.** 1223

NAPISY, reklamy, szyldy, cenniki: **HARAJEWICZ,** Al. Mickiewicza 65/9 502k

WAGI precyzyjne, apteczne, analityczne, uchylne, **PLANIMETRY,** wszelkie przyrządy miernicze **NAPRAWIA** koncesjonowany mistrz mechanik Kowalski, Grodzka 53. 3957

NAJTANIEJ! nicuje (specjalista), przerabia, reperuje: krawiec, Dietlowska 44, mieszkanie 48, — prawe schody. 3863

WANDA SKARZYŃSKA, Zofja Jasińska proszone są o adres. Sołowijowa Rzeszów, Długosza 12. 3839

UKOCHANEMU, gdy pójdziesz w odwiedziny, zaniesź krawatnik „Sfinx“ na imieniny. Skład towarów żelaznych, Rozalia Herzig, Sienna 1. 3907

CHARAKTER uzdolnienia, temperament określa z pisma grafologini. Wielopole 26/8, popołudniu. 4043

BILANSY, zakładanie ksiąg handlowych — wszelkie sprawy podatkowe załatwia fachowo Koncesjonowane Biuro „Skarbopol“, Kraków, Florjańska 5. 3419

NAFTOWYCH PRAW rejestrację przeprowadza, dokumenty wzorowo tłumaczy, zgłoszenia wnosi specjalista. — Zlecenia miejscowe, zamiejscowe przyjmuje Frydrychowski, — Kraków, Westring (Dunajewskiego) 59. 537k

ŚNIEGOWCE, wszelkie obuwie gumowe reperuje fachowo, wprawia zamki, zatrzaski tylko Pracownia obuwia, Grzegórzecka 4. 3882

SZUKAM spólniczki do salonu mód w śródmieściu Krakowa, albo przystąpię do spółki. — Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 3895“. 3895

MARTA FILIPCZAK chiromantka przyjmuje codziennie: — Kraków Pawia 18. m. 9. 3790

DR. KUKULSKI ZBIGNIEW ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych: Kraków, Siemiradzkiego 8. 2659

OFERTY matrymonialne składajcie: „DAR“, Grodzka 20. 3872

SŁYNNA wróżka przepowiada przyszłość indywidualnie. — Przyjmuje codziennie od godz. 10 do 7, Kraków, obecnie św. Filipa 18, mieszkanie 21 parter — dla zamiejscowych odpowiadam listownie. 3795

FOTO-SECESJA Zakład artystycznej i nowoczesnej fotografji, Kraków-Podgórze, Rynek 9 — wykonuje tanio zdjęcia ślubne, kartkowe, wizytowe i t. p. Pilne do legitymacyj na poczekaniu. 3794

DR. ANDRZEJ DZIOBA Choroby kobiece i wewnętrzne, — Asnyka 3, m. 6, od 3—6 popołudniu. 3792

NOWOŚCI znajdziesz w Magazynie Jubilerskim na Grodzkiej 60. 3799

DR. DANECKI Choroby skórne i weneryczne — Karmelicka 32, ½10—12½ 3—6. 3395

LEPSZY OBROT nadasz każdej sprawie zasięgnąwszy porady grafologini, Wielopole 26/8, popołudniu. 3284

JASNOWIDZ WISZNAPURI, znany w kraju zagranicą, wyjaśnia wszelkie zawiłe tajniki przeszłości oraz przyszłości. Zamiejscowym pisemnie Długa 5, m. 6. 2829

ZNACZKI sprzedasz. Zeszyty do znaczków oraz przybory filat. — hurt dla odsprzedawców — kupisz w Filatelji przy Księgarni „Nauka i Sztuka“, — Kraków, Podwale 6. 3780

TYLKO Marta uwolni się od cierpień moralnych i cielesnych. — Widzi przyszłość i osoby zaginione. — Przyjdziesz cierpiący i smutny, odejdziesz zadowolony: Kraków, Kopernika 10, m. 10, w podworcu. 3484

NAPRAWIA bez śladu uszkodzoną garderobę Tkalnia Sztuczna, Kraków, Starowiślna 43 (dawniej Mikołajska, Rynek Główny). 3494

TWIERDZĘ stanowczo, że pracę dobrze wykonuje Szlifiernja noży E. Myszkowski, **BRACKA 5.** 3621

PELERYNY GUMOWE, płaszcze przyjmuję do naprawy i klejenia: ul. Zamenhofa 4, m. 6, 3557

GABINET Kosmetyczny Marji Urbanowej — **PRZENIESIONY** z Józefitów na - **RZESZOWSKĄ 8** (Boczna Starowiślnej). Przyjmuje 11—17. 3959

GARAŻ na auto osobowe poszukiwany za dobrem wynagrodzeniem możliwie ogrzewany. Zgłoszenia: „Helio-Pilot“, Podwale 7, tel. 178-01. 517k

FLORJAŃSKA 55 pisze podania i prośby, wykonuje wszelkie tłumaczenia Terlecka — Terlecki, telefon 180-25. — Firma chrześcijańska. 520k

WYWIADY informacje, tłumaczenia prośby przepisywania — wykonuje tanio — solidnie, fachowo tylko Koncesjonowane Biuro — **STEFAN GRELAK**, Kraków — Długa 28. 522k

W CIERPIENIACH REUMATYCZNYCH,
artretycznych, podagrze i nerwobólach stosuje się tabletki Togal.
Togal uśmierza bóle.
Togal

PIECE lub kuchnie kaflowe oszczędnościowe przenośne, amerykan — na koks i żelazne — sprzeda, oraz wykonuje roboty kaflarskie. Zakład Kaflarski, Kraków, św. Jana 13 4034

KONCESJI WÓDCZANEJ poszukuje bar. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 4015“. 4015.

CUKIERNIĘ lub sklep dobrze prosperujący wezmę w dzierżawę lub kupię. Zgłoszenia: Banasikówna, Kraków, Rakowice Nowe, Jerzego Bajana 118. 562k

UNIEWAŻNIAM zgubioną książkę na konia. Nazwisko Bolesław Stępa. Pobiednik W. poczta Igołomia, pow. Miechów. 535k

BIUROWE i szkolne przybory, papier pakowy, pergaminowy tanio poleca Z. Myślakowski. Kraków, Szpitalna 3. 3810

BIURO DUŻE KOMFORTOWO urządzone telefon, maszyny — dam do dyspozycji. Czekam propozycji. Zgłoszenia: Skrytka pocztowa 225. 3831

Wolne posady

STENOTYPISTKA biegła stenografka polsko-niemiecka, z samodzielną korespondencją handlową na dobrych warunkach poszukiwana od zaraz. — Zgłoszenia Kraków Postschliessfach 90. 511k

AKWIZYTORZY zdolni potrzebni. W Warszawie i na prowincji. — Sprzedaż baterji, latarek elektrycznych. Zgłoszenia: Fima J. Solarski W-wa, Pierackiego 11. 545k

DOZORCÓW FOLWARCZNYCH (polowych) poszukuje majątek Zawada p. Dębica. Zgłoszenia pisemne. 50[illegible]k

FOTOGRAF operator portretowy, siła pierwszorzędna potrzebny zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3797". 3797

ŁATWĄ pracą dorywczą każdy może zarobić kilkadziesiąt złotych. Zgłoszenia **TYLKO** z prowincji, kierować: Biuro Handlowe Brzeziński Kraków Szlak 23 3678

UCZNIA do praktyki malarskiej przyjmie pracownia szyldów Kraków — Grodzka 23. 3759

PRZYJMĘ ucznia do praktyki szlifierskiej Kraków, św. Jana 3, w podworcu 3623

SŁUŻĄCA obrotna potrzebna. Kopernika 8 sklep cukierniczy 3841

POMOCNICA DOMOWA, uczciwa i godna zaufania potrzebna do niemieckiej rodziny urzędniczej. — Język niemiecki pożądany. — Zgłoszenia: niedziela 2/II przedpoł. 10—12 Ujejskiego 12/11. 3788

DZIEWCZYNA do wszystkiego dobre gotowanie, zaraz potrzebna: Restauracja, Topolowa 52. 3955

PRZYJMĘ dziewczynę do nauki krawieczyzny damskiej. — Kraków, Michałowskiego 15/26. 3956

DZIENNIKARZ fachowiec, jako udziałowiec do wydawnictwa — gotówka 3—4.000 lecz niekonieczna Oferty: skrytka pocztowa 225. 3848

UCZEŃ do praktyki, chętny, uczciwy, zostanie przyjęty do zakładu instalacyj wodociągowo-gazowych. — Wiadomość: Bandurskiego 17, m. 3, od 1—3. 3885

POTRZEBNY natychmiast chłopiec do sprzątania sklepu. Zgłoszenia: św. Tomasza 26, cukiernia. 3898

DENTYSTYCZNY ZAKŁAD w Krakowie przyjmie panienkę do przyjmowania pacjentów. Podać wiek i warunki. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 3894". 3894

INTELIGENTNEJ służącej, któraby zajęła się małem gospodarstwem — (gotowaniem), oraz małem dzieckiem — zaraz poszukuję. Zgłoszenia: sobota, niedziela 15—17, — Dietla 105 mieszkanie 12a. 3921

PRZYJMIE praktykanta. Zakład dentystyczny, Grodzka 48. 3924

MAJSTER STOLARSKI z kartą rzemieślniczą, dobry kreślarz, od zaraz lub później potrzebny. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3896". 3896

DZIEWCZYNA pracowita, czysta, z poleceniami, na stałe od 1 II potrzebna do sprzątania 7 pokoi. — Karmelicka Nr. 1. II p. 3912

POTRZEBNY zaraz pomocnik krawiecki spodniarz, obznajomiony z pryczesami! Strzelecka 9, of. 14. 3900

AGENTÓW do zbierania zamówień na portrety — nowości „Semi-Email" — poszukuje na dogodnych warunkach „Renesans". Kielce, Breitestrasse Nr. 14. 471k

Posad poszukują

BUCHALTER Bilansista rutynowany poszukuje posady stałej lub dorywczej. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3344". 3344

PORNALA polecam, ma do pomocy 3 osoby lub bez nich — z powodu braku ordynacji. Zgłoszenia: Kraków Pędzichów 28, m 7. 3421

PRZEPISYWANIE na maszynie w języku niemieckim, francuskim, polskim przyjmuje: **KRZYWA 12, — MIESZKANIE 2.** 3306

SZUKAM zajęcia do dzieci lub poprowadzę gospodarstwo domowe — znam język niemiecki. — Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 3487" 3487

MISTRZ kaflarski samodzielny, Polak, z praktyką jako kierownik, obeznany z ręcznym wyrobem kafli, wypalaniem i glazurami, jak również ze stawianiem wszelkiego rodzaju pieców kaflowych — poszukuje posady kierownika. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 3442". 3442

RUTYNOWANA ekspedjentka, energiczna, pracowita, obowiązkowa, poszukuje jakiejkolwiek pracy za skromnem wynagrodzeniem. — Łaskawe zgłoszenia: Sklep tytoniowy, Rejzer, — Łańcut, dla „Eli" 530k

OGRODNIK praktyk, kilkanaście lat praktyki, — specjalność: warzywnictwo, sadownictwo, pszczelnictwo poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 532k". 532k

OGRODNIK dyplomowany, z ukończoną praktyką, żonaty, bezdzietny, poszukuje posady od 1 marca. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Tarnów „Nr 428". 469k

SAMOTNY przyjmie pracę w majątku od 1/II lub później, karbowego, polowego, gajowego lub stróża. — Oferty: Goniec Krakowski. Kraków, „Nr 3439". 3439

DOCHODZĄCA do gotowania, — siła pierwszorzędna, starsza, szuka pracy. Świadectwa referencje. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3753". 3753

PRANCUSKA poszukuje pracy. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3837". 3837

CUKIERNIK kawaler, z długoletnią praktyką, poszukuje posady Oferty: W. Chojecki — Bochnia, plac św. Kingi 5, firma Tomasza Sowieńskiego. 3789

CZYSTO starannie piorąca praczka poszukuje pracy w prywatnych domach. Zgłoszenia: Grzegórzecka 13, m. 10. 3961

POSZUKUJĘ praktyki biurowej. Początki maszynopisma i niemieckiego. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków. „Nr. 3953". 3953

Kupno nieruchomości

BRONOWICACH Małych kupię każdą realność. — Kraków, Żuławskiego 8A, m. 12. 3816

ZAMIENIĘ kamienicę — centrum, na większą i dopłacę gotówką 150.000. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3866". 3866

PARCELĘ kompletnie uzbrojoną pod budowę zwartą, w Krakowie, kupię. Zgłoszenia pisemne: Goniec Krakowski Kraków, „Nr 3490". 3490

KUPIĘ kamienicę wprost od właściciela. — Gotówka 150.000. Zgłoszenia: Goniec Krakowski. Kraków, „Nr. 3749". 3749

Kupno

UBRANIE męskie, wzrost średni, kupię. — Zgłoszenia „Par" AdolfHitler-Platz 46 „174". 523k

MASZYNY do szycia bębenkowe, szewskie — leworamienne, — krawieckie kupuje Krischer — Kraków, Zwierzyniecka 6. 510k

KUPIMY: biurko, stół biurowy, maszynę do pisania, 6 fotelików, tapczan, patefon koncertowy — wszystko używane, ale w dobrym stanie. — Kraków Krzywa 11, m. 2. 3860

KUPUJĘ książki, encyklopedje, aparaty fotograficzne, lornety, maszyny do pisania, obrazy, marki do zbiorów. Antykwarnia — Stanisław Pelc, — Kraków Szpitalna 19. 3627

ANGIELSKO-polski słownik kupię — podać autora. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3701". 3701

KUPUJĘ ubrania, płaszcze, koce, bieliznę pościelową, kilimy, aparaty fotograficzne rowery i inne wartościowe rzeczy: św. Krzyża 7, sklep kupna i sprzedaży. 2875

GARDEROBĘ, bieliznę kupuję w każdym stanie, na żądanie przychodzę do domu, płacę dobrze — Wolnica 11/2 — w podworcu. 3302

KUPUJĘ używane maszyny motory, żelazo. Kraków, Krakusa 32 „Żelazo" 8741

ZNACZKI POCZTOWE kupuję sprzedaję, uzupełniam zbiory. — Sklep Filatelistyczny i Papierowy, Jadwiga Turska, — Kraków, Floriańska 49. 3766

UBRANIA, płaszcze, bieliznę kołnierze oposowe popielate kupi. — Kupno-Sprzedaż Długa 32. 3805

POTRZEBUJEMY! aparatów fotograficznych, nowoczesnych maszyn do pisania, dywany, ubrania. Komis: **GRODZKA 42.** 3643

POTRZEBUJEMY zaraz ubrań, płaszczy, kilimów: „KOMIS" **PLAC DOMINIKAŃSKI 4.** 3822

KUPUJE wszelkie znaczki pocztowe „Filatelia", Kraków, Długa 14. 3398

KUPUJĘ noszoną garderobę, bieliznę męską oraz obuwie: Starowiślna 80 — sklep używanych rzeczy. 3048

KOCIOŁ parowy 3—5 m² pow. ogrzew., 3 atm., kupimy. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3607" 3607

DYWANY PERSKIE, ŻYWIECKIE oraz kilimy kupuję za gotówkę: Halpern, Poselska 18. 3703

KROWĘ wysoko cielną lub ocielankę kupię, ewentualnie zamienię za kontyngentową. Zgłoszenia: Kraków, Długa 67, skład skór. 3420

UWAGA! Do przeniesienia kupię nową willę drewnianą. Wiadomość: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3475". 3475

KUPUJĘ używaną garderobę: ul. Bracka 10, m. 7, oficyna. 3388

SIATKI do łóżek używane kupuje — płaci gotówką: Hala Meblowa, Grodzka 59. 3297

GARDEROBĘ używaną w każdym stanie kupuję — na żądanie przychodzę do domu. — Józefa 22, sklep narożny. 3049

FILATELISTOM uzupełnia kupcom komisy wysyła: „Mundus", Adolf Hitler-Platz 37. 3265

FIANINO, fortepian krótki kupię. — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3288". 3288

MEBLE używane mieszkaniowe, biurowe kupujemy, — płacimy gotówką: Hala Meblowa — sklep Grodzka 59. 3301

Sprzedaż nieruchomości

DWIE ULICE Kamienic-bloków kilka wielkich lokali handlowych, magazyny, duże zabudowania, — centrum Krakowa. Potrzeba dwa miljony — sprzeda biuro „Własna Strzecha", Kraków, Adolf Hitler Platz 10. 3820

BATERJE »GONDA« gwarantowane po cenach zniżonych, oraz Termosy „Pilot" z wkładami „Philips" w oprawach bakelitowych. Żarówki, latarki, karbid hurtowo dostarcza 139k „Helio-Pilot" Kraków, Westring 52— (Podwale 7), telefon 178-01.

TRZY i ćwierć morgi łąki w Skawinie — cena 20.000 sprzeda **BIURO WAWEL,** Kraków — Grodzka 60. 3960

PARCELĘ budowlaną 866 sążni (przedłużenie ulicy Lea) sprzedam tanio. Wiadomość: Biuro Elektrotechniczne Fryling, Dunajewskiego 7. 3767

PIANINO koncertowe, piękne „Wirtha" — najnowszej konstrukcji, sprzedam tanio. Kościuszki 50. mieszkanie 9, od 3—5. 3665

SPRZEDAM kredens pokojowy. Pędzichów 15. m. 16, II oficyna, I p. 3917

KOŁDRY wykonuje Dembiński, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. 3918

SPRZEDAM futro perskie — używane (duże) — Aleja Słowackiego 129, m. 2. 3761

MASZYNY do pisania, rachowania naprawia Pracownia Mechaniczna Józef Piwowar, Kraków, Szpitalna 7. 3786

DRZEWO opałowe. Sprzedaż detaliczna. — Mikołajska 5. 547k

KILIM, SINGER Kilim duży, maszyna Singera — łódkowa sprzedam. Kazimierza Wielkiego 18 m. 7. 3744

NAJTANIEJ ubrania, płaszcze, różności. — „KOMIS" **PLAC DOMINIKAŃSKI 4.** 3823

„UNDERWOOD" „SMITH L. C." sprzeda tanio — firma Adler — **ŚW. MARKA 25,** (róg Szpitalnej). 3642

KUCHENKA GAZOWA 3-płomienna, tapczan, parę stołów okazyjnie do sprzedania: Kraków, Siemiradzkiego 21/3. 3911

MASZYNĘ do szycia dobrej marki, nieużywaną, sprzedam: — Basztowa 9, m. 12 3864

DYNAMO Stefan Kobar 8.5 ampera, 1 koń mechaniczny 1.800 obrotów, 115 Volt wraz z zegarem i opornicą sprzedam. Zgłoszenia: Kraków Florjańska 3. Zakład Fotograficzny. 3868

Do 2-ego LUTEGO włącznie WPISY NA KURSY ul. Podwale 7
1. Handlowe — 2. Przysposobienia biurowego — 3. Stenografii — 4. Maszynopisma
Uczą wytrawni profesorowie
Po ukończeniu egzamin i świadectwa
ILOŚĆ MIEJSC JUŻ OGRANICZONA

GOSPODARSTWO 39 mg. pszennej ziemi, włącznie 6 mórg łąk, 3 morgi sadu owocowego, cegielnia czynna, kompletny, 1 klm. od miasta, 160.000 — sprzeda **BIURO WAWEL,** Kraków, Grodzka 60. 3958

PARCELA w mieście 2 morgi, cena 10.000 — sprzeda **BIURO „WAWEL"** Kraków, Grodzka 60 3962

Sprzedaż

SPRZEDAM sklep cukierniczy z urządzeniem al. ho urządzenie. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3954". 3954

WÓZEK ręczny czterokołowy, futro damskie astrachany czarne, sprzedam. Słowiańska 2, m. 1. 3926

SPRZEDAM aparat do elektryzacji sparaliżowanych baterji na 200 zł. Wiadomość: Szkoła Librantowa — Nowy Sącz. 529k

ZNACZKI niemieckie 12 Fenigowe po 35 gr. **DLA INTERNOWANYCH,** Oddziałom PCK i rodzinom dostarcza Biuro Filatelistyczne — Kraków, Florjańska 30. 4042

ŁÓŻKA DZIECIĘCE, polowe, materace, **TAPCZANY,** fotele-łóżka, otomany — Dembiński, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. 3919

WAGI dla aptek, złotników, laboratorjum, przemysłu, handlu — dostarcza „CENTRALA WAG", Kraków, Grodzka 15 (dawniej Wiślna 2). 3783

HARMONJA włoska nowa pianowa, register — sprzedam. Strzelecka 7/2. 3687

ZUPEŁNA wysprzedaż chodników. Tkalnia — Kraków, Józefa 2 3688

SPRZEDAM srebro stołowe na 6 osób. Wiadomość: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3728". 3728

SWETRY gotowe i na zamówienie oraz przerabiam. Dietla 50 II. p. 7. 3780

BATERJE płaskie, amerykańskie, okrągłe Centra. Carbon, latarki kieszonkowe, żarówki do latarek żarówki normalne po cenach oryginalnych tylko Kupcom i Spółdzielniom: Hurtownia Kupców Polskich Krupnicza 11. tel 222-88. 3830

Senacka 6 HANDLOWE KURSY Prof. Nycza — wpisy przyjmują.
Jedyna Szkoła: Bezpłatnie podręczniki wszystkie wypożycza; maszynopismo ślepą metodą — 35 maszyn; Nowoczesna księgowość. Niemieckie. Stenografia.

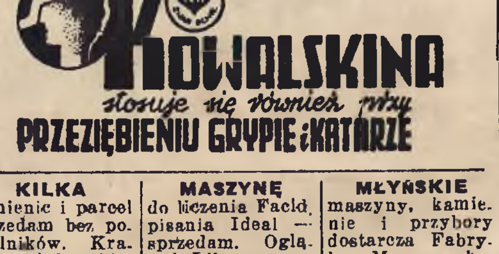
KAMIENICA jednopiętrowa — ulica **STAROWIŚLNA,** 50 metrów frontu, potrzeba 120.000 złotych — lub połowę, sprzedam. Kamienica ulica **FLORJAŃSKA,** dochód 24 tys. rocznie, potrzeba 230.000 zł. lub połowę sprzeda biuro Arzta. Kraków Florjańska 40. 3825

MASZYNA Remington i nowa walizkowa do sprzedania: Kraków, Kanonicza 3, II p. 3916

ŁÓŻECZKA dziecięce, **DUŻE,** polowe, **TAPCZANY,** — otomany, materace, fotele-łóżka — Dembiński, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. 3920

ŁÓŻECZKO dziecięce prawie nowe, zarzutka męska popielata do sprzedania: — Chodkiewicza 3/17, od 13—16. 3892

PATEFON walizkowy dwu sprężynowy, skórkowy, płyty — sprzedam. Dwernickiego 7. Jędraśiński. 3694

KILKA kamienic i parcel sprzedam bez pośredników. Kraków Żuławskiego 8A/12. 3817

WILLA w Krynicy, 11 ubikacji, umeblowanych duży ogród, rzeczka płynie przy ogrodzie 35.000. — sprzeda **BIURO WAWEL,** Kraków, Grodzka 60. 3965

MASZYNĘ do liczenia Facid, pisania Ideal — sprzedam. Oglądać: Librowszczyzna Nr. 6, m. 2. **Biuro 10—14.** 3850

MAGIEL elektryczny lub kołowy, stół rozsuwany, łóżko żelazne umywalkę parę obrazów świętych sprzedam: Rynek Kleparski 14/1. 3913

MŁYŃSKIE maszyny, kamienie i przybory dostarcza Fabryka Maszyn Łęgiewski i Hartwig, Warszawa Praga Szeroka 11. 508k

FORTEPIAN FIEDLERA sprzeda okazyjnie — Helena **SMOLARSKA** — Kraków, **SŁAWKOWSKA 4.** 521k

Najlepsza szlifiernia nożownicza Tylko E. Myszkowski Bracka 5

SPRZEDAM folwark z żywym i martwym inwentarzem, 7 km od Rynku Krakowa cena 500.000 złotych gotówki potrzeba od 150.000—250.000 zł. Sprzedam 1/3 część 2 kamienic tuż przy Rynku, cena 80.000 zł. — Parcela uzbrojona, narożnik, cena 30.000 zł. — (Osiedle Oficerskie). Willa nowa, 7 ubikacyj, taras, cena 37.000 zł. Dom nowy, murowany, 4 ubikacje, — cena 19.000 zł. Kulczyk Karol, Kraków, Stara Olsza, ul. Wolności 54 telefon 133-03. 3739

WILLA w Rabce murowana 5 pokoi, 2 kuchnie, 4 werandy, skanalizowana — światło elektryczne oparkaniona, 50.000. sprzeda — **BIURO „WAWEL",** Kraków, Grodzka 60. 3964

SPRZEDAM biżuterję wartościową, **WYNAJMĘ** sklep, albo **PRZYSTĄPIĘ** do spółki handlowej. Jan Dechnik (krawiec), G. Krzeszów przez Rudnik nad Sanem. 531k

MASZYNKI do mięsa Nr. 32, noże kute, Myszkowski, Dietla 46. 3778

MASZYNA Singer męska i stół do sprzedania. Pędzichów 24/4. 3811

FUTRO do sprzedania. — Wiadomość: św Jana 30, m. 9 — w podworcu na prawo. 3889

SPÓD futrzany, komodę półbuciki męskie sprzedam: — Dluga 28, m. 7. 3887

KASĘ kontrolną L'International okazyjnie sprzedamy: Starowiślna 6, — Towarzystwo Handlowe Kraków. 3886

SPRZEDAM kredens, stół, — krzesła, beczkę, serwis. Ul. B. Zaleskiego 44, m. 6 3963

SPRZEDAM pierzynę, kołdrę płaszcz męski gabardynowy: Chodkiewicza 3/14. 3891

FRYZJERSKI zakład, śródmieście, sprzedam za 3.000. — Goniec Krak., Kraków „Nr. 3914". 8914

UBRANIA, płaszcze, spodnie, bieliznę, futro męskie — damskie sprzeda Sklep Kupna — Sprzedaży Długa 32. 3807

ELEKTRYCZNE PIECE. KUCHENKI, żelazka, lampy biurowe kolby, grzałki, suszki fryzjerskie, nagrzewacze, przewody, oporniki, kable ołowiane, wentylatory. — Jednocześnie wykonujemy instalacje elektryczne oraz wszelkie naprawy: „Światło-mótor", św. Jana 13. 3784

MASZYNY do pisania, kasy kontrolne dostarcza Juljusz Hecker. — Kraków Wiślna 6. 3785

WYKONUJEMY i przeprowadzamy remonty wag stołowych, dziesiętnych wozowych i wagonowych Warsztaty Wolfram i Żabiński, Kraków, Zabłocie 9a. 475k

REMINGTONA Portable sprzedam. Stan pierwszorzędny. Czysta 21—1. 3773

NARCIARSKI kostjum damski nowy, pierwszorzędny, sprzedam „Ada". Florjańska 25. 3782

WYŁĄCZNA sprzedaż surogatu herbaty — **„SIAM"** — Dom Handlowy — Tadeusz Mikulski, Warszawa Wspólna 61/25. 500k

P. T. SZEWCY! i Hurtownicy! — Ćwieki, kopyta. prawidła z fabryki **BIAŁA i [illegible]MIANKI** — Kraków, św. Tomasza 26. 3213

MYDŁO!!! do prania (zastępcze) **KILOGRAM 2.50** — wydaje bez kartek Firma **ŻAGOTA,** Sklep 31 Miejska Hala Targowa, Grzegorzecka 3. 3716

OWCZARKI czystej rasy młode sprzedam Kraków, Podgórze — Krakusa 32 m. 1. 3742

MŁYŃSKIE maszyny — oraz wszelkie przybory **GAZA** szwajcarska **PASY** transmisyjne, gurty, kubełki itp.: — Zakład budowy młynów, Kraków Mazowiecka 35. 3272

PIANINO Brodera prawie nowe sprzeda — Świątek, Starowiślna 12. 3764

MASZYNĘ TRYKOTARSKO-POŃCZOSZNICZĄ prawie nową, dodatkowy cylinder, roboty cienkie — grube sprzedam: Kraków, Smoleńsk 35, m. 15. 3566

KARAKUŁOWE FUTRO duże, piękne, fason modny, sprzedam bardzo okazyjnie — przez grzeczność: Kraków, św. Filipa 2 m. 2. 3904

DWA dywany 2×2 i 2×1½ sprzedam tanio: Słoneczna 11, m. 2. 3902

DRZWI, OKNA, schody, deski, piece, ściankę szklaną — rozbiórki, sprzedam: Krupnicza 23. 3724

PRASĘ sankową do dachówek i gąsiorów z formami, sztancę do ręcznego wyrobu cegły, prasę do ręcznego wyrobu pustaków, dachówki, rurek sprzeda cegielnia, Maków Podhalański. 3852

WAZELINA amerykańska pasta i proszek do zębów, szampony, wody kolońskie i kwiatowe, nożyki do golenia po cenach fabrycznych tylko Kupcom i Spółdzielniom: — Hurtownia Kupców Polskich, — Krupnicza 11, — telefon [illegible]

PAPIER pakowy, pergaminowy — Torebki Manilla-Java po cenach fabrycznych — tylko Kupcom i Spółdzielniom sprzedaje Hurtownia Kupców Polskich, Krupnicza 11, — Telefon 222-88. 3834

PROSIMY PRZEKONAĆ SIĘ... a polecać będzie Pani wszystkim niezrównaną w smaku i jakości zastępczą herbatę „KORONA" Herbata „KORONA" jest wyrabiana z jarzyn oraz ziół Krajowych, — zatem nieszkodliwa dla zdrowia. — Przez swą wydajność jest tanim napojem codziennym dla dzieci i dorosłych. Do nabycia wszędzie. 3187

SZKŁO INSPEKTOWE. KIT szklarski dostarcza. — Kraków, Sławkowska 6. 4041

FORTEPIAN „Steinway" koncertowy pierwszorzędny stan, oraz dużą szafę białą, kombinowaną, sprzedam za raz: Mikołajska 2, m. 1. 3707

ELEGANCKIE spodnie narciarskie damskie — sprzedam: Michałowskiego 15/23 3709

4 MTR. mongoliny czarnej — podszewka, sprzedam: Łobzowska 8, m. 4. 3710

SPRZEDAM ubrania, płaszcze, futra, firanki, kapy, prześcieradła kołdry i inne rzeczy: Sklep kupna i sprzedaży. św Krzyża 7. 2873

PIANINO KOCH & KORSELT — okazja. Skład Fortepianów Heleny Smolarskiej. Kraków, **SŁAWKOWSKA 4.** 538k

Dr. TARCZAŁOWICZ WŁ. przeprowadził się i ordynuje w chorobach kobiecych i położn. **UL. GRODZKA 26, DD 11—12, 3—5.** 3692

SPRZEDAM skrzypce stare, mistrzowskie: — Mieszczańska 11, Zakrzówek. 3188

WAGĘ pięciokilową mało używaną, sprzedam: Król. Jadwigi 65/2. 3840

SYPIALNIĘ tanio poleca: Magazyn Mebli, — Kopernika 8. 3389

NOWOCZESNY elektryczny aparat do podnoszenia oczek w pończoszkach tanio sprzedam. Siemiradzkiego 21/3 3547

WIĘKSZĄ partję pilników nowych, flaschenzug 1000 kg. — kilka pił tartacznych, sprzedam zaraz tanio. Kraków, Siemiradzkiego 21/3. 3548

BUDYNIE, esencje, proszki do ciast, cukier wanilinowy, dolewki do wódek Wytwórni Łempiccy, Częstochowa, oraz zupy grochowa, krupnik, mączka owsiana, kakao z cukrem Wytwórni Braci Ściślo. Tarnów — poleca Biuro Handlowe, Kraków, Szczepańska 7. 3589

GAZA MŁYŃSKA oryginalna szwajcarska, magnezyt, chlor magnezu, przybory młyńskie: Witold Dynowski, — Skład Artykułów Technicznych. — Kraków, Bracka 7. 3591

PATEFONY, płyty części patefonowe — największy wybór, najtaniej tylko we **„FALI",** Zwierzyniecka 17. Kupujemy stare płyty zamieniamy nowe za stare. 2750

KUŚNIERSKĄ maszynę sprzedam okazyjnie Pijarska 11/4. 3064

PIANINA FORTEPIANY najlepszej marki sprzeda Świątek **STAROWIŚLNA** 12. 3289

SYPIALNIĘ, JADALNIĘ, GABINET sprzeda okazyjnie Hala Meblowa, sklep Grodzka 59, magazyn Wiślna 4. 3298

PANNA inteligentna, urzędniczka, posiadająca realność, urządzone mieszkanie, zapewnione warunki egzystencji, wyjdzie za mąż za pana inteligentnego, może być bez posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków. „Nr 533k". 533k

EMERYT pięćdziesięcioletni poszukuje do wspólnego gospodarstwa emerytki rencistki. Małżeństwo niewykluczone. — Goniec Krak., Krakow, „536k". 536k

KAWALER lat 37, wzrost 162, inteligentny, właściciel dobrze prosperującego sklepu galanteryjnego, — ożeni się z panną przystojną, do lat 30. Posag niewymagany. — Zgłoszenia z fotografją: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3859". 3859

DWÓCH panów, obecnie bez posady: profesor gimn. lic., 28, wzrost średni, szatyn, przystojny, zdrowy poważny intelektualista; prawnik-komercjalista, 26, blondyn, podobno przystojny energiczny — poznają matrymonialnie odpowiednie panie. Fotografja pożądana, dyskrecja zapewniona. Poważne zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 534k". 534k

WDOWIEC na posadzie pozna inteligentną, starszą pannę lub bezdzietną wdowę z gotówką. — Cel matrymonialny. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 3870". 3870

URZĘDNIK PAŃSTWOWY WYŻSZY na emeryturze — wykształcenie akademickie, wdowiec bezdzietny, bez nałogów, pozna Panią stanu wolnego lub wdowę niezależną, właścicielkę nieruchomości ziemskiej — miejskiej, albo jakiegokolwiek dobrze prosperującego przemysłu wolnego, koncesjonowanego, fabrycznego w Krakowie, ewentualnie na prowincji, w celu matrymonialnym. Poważne, nieanonimowe oferty z fotografją: „Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3755". 3755

Matrymonialne

DWIE inteligentne, sympatyczne, po 2500 zł. poznają w celu matrymonjalnym panów pracujących fizycznie, szlachetnego charakteru, wzrostu wysokiego do lat 40. Poważne oferty z fotografją zwrotną Biuro ogłoszeń Sienna 12 „248". 4061

WYSMUKŁA bardzo zgrabna niezależna — poślubi kulturalnego, poważnego. — Listy: Biuro Ogłoszeń Sienna 12 „Charakter". 4060

SAMOTNY, separowany, Lwowianin, trzeźwy, dobrego charakteru, lat 55, handlowiec prowadzący mały interes, z braku znajomości poszukuje kobiety od 40—45 lat, bezdzietnej, szczupłej, energicznej, ale nie nerwowej z małą gotówką lub bez, lecz dobrem serduszkiem. Zgłoszenia z fotografją do Gońca Krak., Kraków. — „Nr. 528k". 528k

DLA szwagierki brunetki, przystojnej, sympatycznej, lat 22, szukam męża od lat 22 do 32. chętnie rzemieślnika. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 3888". 3888

BRUNETKĘ lub szatynkę korpulentną, lat 23—25 posiadającą własne mieszkanie, pozna w celu matrymonialnym blondyn, — średni, niebrzydki. — Zgłoszenia z fotografją zwrotną: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3857". 3857

KULTURALNA, przystojna, samodzielna, 27 lat — nawiąże korespondencję z sympatycznym panem. Fotografja pożądana. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 527k". 527k

KRAKOWIANIN Gr. Kat. lat 29, wzrost 172, kawaler, samodzielny fachowiec, zarabiający, — szuka panny lat 18—23, bez przeszłości — wyrozumiałej, — zgrabnej, szatynki, brunetki, sfery pracującej. — Cel matrymonjalny. Zgłoszenia z fotografją: Goniec Krakowski Kraków — „Nr. 3626". 3626

PANNA lat 32, miłej powierzchowności — dobra gospodyni bez przeszłości, pozna pana do lat 45, — w celu matrymon. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 3745". 3745

Wydawnictwa „Goniec Krakowski" Kraków, Wielopole 1. — Telefon 206-11.